Vše o mobilních telefonech, malých počítačích a digitálních fotoaparátech

první zkušenosti s Českým Mobilem | telefonujeme v autě | test čtyř mobilních telefonů

1|2000

mobility

vyšlo 25. 1. 2000
samostatně neprodejné

průvodce uživatele mobilních zařízení

peníze pod mobilní kontrolou

Ovládejte banku přes mobilní telefon

Vyplatí se Český Mobil?

Mobilní telefon v automobilu

český mobilní rok 1999 10
události loňského roku v mobilních komunikacích

fotografování v ateliéru 15
praktický seriál o digitální fotografii

test výdrže mobilních telefonů 17
víte, které mobily vydrží nejdéle?

recenze 17
mobilní telefony Nokia 7110, 8210 a 8850, Ericsson T10
vysílačky Motorola Talkabout
přenosné počítače LEO e-Color, HP Jornada 430, Psion netBook, Dell Latitude CPx
digitální fotoaparát Olympus C-2500L

banka na dosah ruky

Rostislav Kocman

jak využít GSM bankovnictví

Telebanking, GSM banking, SIM Toolkit banking, homebanking atd. nejsou jen výrazy, kterými se banky snaží dokázat svým zákazníkům, že jdou s dobou. Je to skvělá možnost, jak mít pod kontrolou svůj bankovní účet a přitom zapomenout na fronty u přepážek.

Pod pojmem *telefonní bankovnictví* si můžete představit libovolný způsob, jak bankovní služby ovládat z telefonu, v našem případě mobilního – kdekoli a bez ohledu na to, jestli úředníci mají zrovna pracovní dobu.

Ať už mám svou banku libovolně blízko, vždy si musím nejdříve doma či v kanceláři připravit doklady a formulář, vydat se na cestu do banky, tam čekat u přepážky, předat papír úředníkovi a odejít. Pokud mám do banky dál, může mi tato procedura zabrat i několik desítek minut až hodiny.

Kdy jste naposled byli v bance?

S mobilním telefonem a bankou, která umožňuje přistupovat do svého systému ať už prostřednictvím automatického konverzanta, živého operátora nebo přímo SIM Toolkitovou aplikací, je možné s bankovním účtem pracovat právě tehdy, když je to potřeba. Stačí se jen naučit, jak banku přes telefon ovládat, a připravit se na fakt, že za ušetřený čas je nutné něco zaplatit. Telefonní bankovnictví nepatří mezi nejlevnější způsoby kontaktu s bankou. Ovšem částku, kterou vydáte za komunikaci, hravě utratíte při klasické návštěvě banky za ztracený čas, dopravu.

Existují sice operace, které bez osobního kontaktu s bankou není možné provést (povolení inkasa, žádost o úvěr…), ty nejčastější však tuto proceduru nevyžadují.

Zaplatím. Zn. hned!

Nejprimitivnější operací, kterou můžete z mobilního telefonu provádět, je zjišťování zůstatku na svém účtu – dostat obratem od banky textovou zprávu s výší aktuálního zůstatku považuji za velmi pohodlné řešení. Když si těsně před spaním vzpomenete na fakturu za telefon, kterou máte uhradit do zítřejšího dne, jistě nepohrdnete možností zadat v menu mobilního telefonu číslo účtu, částku, variabilní symbol a odeslat příkaz k úhradě.

Přístup do banky z mobilu šetří především čas… proto peníze

Kromě těchto operací je také možné z mobilního telefonu uložit peníze na termínovaný účet, tedy alespoň u dvou našich bank, do kterých je možné přistupovat z menu mobilního telefonu prostřednictvím aplikace SIM Toolkit: v *Expandia Bance* a *Investiční a Poštovní bance*. Je možné také zjistit poslední pohyby na účtu.

Jestliže se vám zdá počet bankovních operací, které lze provádět z mobilního telefonu, nedostatečný, můžete mi napsat, které další služby byste chtěli. Skutečně by mě totiž zajímalo, co víc by mohlo jít z mobilního telefonu provádět – vklad na účet to nebude, výběr hotovosti už vůbec ne a inkasní operace jsou možná příliš závažné na to, aby šly provádět tak snadno. Žádaná by možná mohla být ještě objednávka formulářů. Jenže bez těch se mobilní telefon obejde a pro SIM Toolkit je to ne-

chcete víc?

Objeví-li se u článku toto logo, neváhejte a navštivte webové stránky Mobilit (mobility.cpress.cz), kde najdete další informace. Může se jednat o internetové odkazy k tématu, o zdroje, ze kterých jsme při tvorbě článků vycházeli, můžete tam najít obrázky, které se do časopisu nevešly nebo části článku, které jsme také kvůli nedostatku místa nemohli otisknout. ■

V lednu roku 2000 nemohu přehled důležitých událostí začít ničím jiným než konstatováním, že **katastrofa Y2K se nekonala** a telekomunikační sítě přežily změnu všech čtyř cifer v letopočtu velmi slušně. Jen EuroTel rozeslal jedno vyúčtování se splatností v roce 1900.

30 mobilních dnů patricka zandla

Ovšem s telefonováním z mobilních telefonů to na konci roku **nebylo nic moc** – o silvestrovské půlnoci se v síti Paegas dalo dovolat obtížně, EuroTel na tom byl někde lépe. RadioMobil měl také výrazné problémy s posíláním textových zpráv o Štědrém večeru a silvestrovské noci. Nejlépe na tom byli ti, kteří použili síť Českého Telecomu.

Český Mobil koncem prosince **zprovoznil svou síť** tak, že se v ní dalo telefonovat i z některých karet SIM v roamingu. O komerčním provozu, který odstartoval 8. ledna, je v Mobilitách povídání jinde.

Tak jednoduché to Český Mobil mít ale nebude – jeho konkurent v tendru, britský Orange, podává **rozklad proti rozhodutí o udělení licence** Českému Mobilu. Jaký to bude mít výsledek? V Irsku dali Orange za pravdu, ale vítězná firma se odvolala a vše jede v dalším kole. Takže výsledek v nedohlednu…

WAP je konečně tady. EuroTel jej představil v prosinci a jako jeden z prvních WAP podporuje na rychlosti 14,4 kb/s. Zároveň s tím vrhl do prodeje dlouho očekávané telefony Nokia 7110, které jako zatím jediné WAP podporují. A WAP se po Čechách šíří – kromě vyhledávačů (wap.uzdroje.cz) se do WAPu dostává i další na operátorovi nezávislý obsah, například slovníky, Mapa Prahy, zpravodajství a další zajímavé věci.

EuroTel oslavil koncem prosince miliontého zákazníka. RadioMobil zase jako první český operátor překročil půl milionu nových klientů za rok. Celkem se tak dostáváme na bezmála dva miliony uživatelů mobilů v České republice. Konec ledna by tedy mohl přinést celkový počet **dvou milionů potenciálních čtenářů Mobilit** a penetraci mobilů mírně pod 20 procent. A růst nebrzdí!

Tendr na třetí mobilní licenci máme zdárně za sebou a je tedy nejlepší čas na **přemýšlení o licenci na sítě třetí generace** UMTS. Ministerstvo dopravy a spojů vydalo první materiály a témata na veřejnou diskusi.

slovníček pojmů

Ovládání bankovního účtu – možnost zadávat příkazy k úhradě, zjišťovat okamžitý zůstatek, ukládat peníze na termínované účty apod.

Phonebanking, telebanking – ovládání bankovního účtu prostřednictvím libovolného telefonu s pomocí tónové volby nebo operátora.

Internetbanking – ovládání bankovního účtu prostřednictvím Internetu speciálním softwarem, který využívá Internet jako komunikační kanál (IPB), nebo přes běžný internetový prohlížeč (Expandia Banka).

GSM banking – ovládání bankovního účtu prostřednictvím mobilního telefonu, ať už s pomocí krátkých textových zpráv, nebo aplikace SIM Toolkit.

SMS banking – ovládání bankovního účtu zasíláním krátkých textových zpráv.

Bankovnictví přes SIM Toolkit – ovládání bankovního účtu prostřednictvím aplikace SIM Toolkit. Tato aplikace je uložena na kartě SIM a je přístupná v menu telefonu. Nabízí v současnosti nejpohodlnější způsob ovládání bankovního účtu z mobilního telefonu.

Homebanking – libovolná služba banky umožňující ovládání účtu z domova či kanceláře, tj. bez nutnosti navštívit bankovní pobočku.

Tónová volba – moderní telefony (pevně připojené k digitálním ústřednám nebo všechny mobilní telefony) předávají informaci o vytáčeném čísle tzv. *tónovou volbou*. Tyto tóny, podle nichž je možné přesně určit, které tlačítko telefonu byla stisknuto, může přijímat software v bance a může na ně reagovat. S pomocí tónové volby ovládáte mobilním telefonem např. svoji hlasovou schránku.

Elektronický klíč – přístroj (v případě Expandia Banky) nebo počítačový soubor (v případě IPB), pomocí něhož banka zjistí, že osoba, za kterou se při komunikaci s ní vydáváte, jste skutečně vy.

vhodná operace. Při změně názvu či přidání dalšího formuláře by bylo nutné přehrát aplikaci na kartě SIM.

Nejdříve výdaje, potom pohodlí

Pokud chcete využívat telebankingových služeb našich bank, nejdříve v nich budete muset mít aktivní bankovní účet. K tomu obvykle potřebujete jen vyplněnou žádost o otevření účtu, občanský průkaz a minimální vklad. Když se spokojíte jen s ovládáním svého účtu tónovou volbou (tisknutím příslušných tlačítek telefonu) nebo prostřednictvím živého operátora, stačí si příslušnou službu aktivovat a případně zaplatit. Totéž platí o *SMS bankovnictví* – potom se stačí jen naučit správnou syntaxi textových zpráv.

Na kartách Paegas Twist nemůžete mít bankovní aplikaci SIM Toolkit

Jestliže se však rozhodnete pro aplikaci SIM Toolkit, budete si muset jako mobilního operátora zvolit RadioMobil a jeden z jeho tarifních programů (bankovní služby není možné používat s předplacenými kartami Twist). Pokud už nemáte kartu SIM s nahranou aplikací *bankovní služby SIM Toolkit*, budete si kartu muset nechat vyměnit – tato operace stojí 400 Kč. Při výměně nezapomeňte požádat o zachování telefonního seznamu, ne v každé prodejně to udělají automaticky a ztráta telefonních čísel nepotěší. S kartou SIM zajdete do banky, kde požádáte o aktivaci bankovních služeb a zatím nejpokrokovější technologii pro ovládání banky z mobilního telefonu můžete téměř okamžitě využívat.

Všechny činnosti jsou chráněny podobně jako operace s platební kartou – kódem PIN, který by měl znát jen majitel účtu. PIN potřebujete pro ovládání banky tónovou volbou a potřebujete jej také pro přístup do menu *bankovních služeb SIM Toolkit*. Jedinou výjimkou je komunikace s Expandia Bankou jinak než SIM Toolkitovou aplikací. V těchto případech je nutná autentizace certifikačním kódem, který vygeneruje přístroj *elektronický klíč*, jehož má každý vlastník bankovního účtu Expandia Banky.

Kapesní počítače zatím pozadu

Bohužel, zatím do žádné z našich bank nabízejících správu svého účtu přes Internet, nemůžete přistupovat z kapesních počítačů jiným způsobem než odesíláním krátkých textových zpráv (pokud banka tuto formu komunikace podporuje). Pro přístup např. do IPB totiž potřebujete speciální software a ten na kapesním počítači nespustíte. A co Expandia Banka nabízející přístup prostřednictvím internetového prohlížeče? Pokud znáte prohlížeč pro libovolný kapesní počítač, podporující protokol https, javu či javascript a cookies, napište mi – do té doby se do Expandia Banky nedostanete.

Jde však pouze o softwarový problém, ne o technologickou překážku. Až naše banky připraví řešení i pro nejrozšířenější kapesní počítače, budeme moci do banky pohodlněji i na cestách. Zatím se musíme spolehnout na mobilní telefony nebo na notebooky k nim připojené.

jak aktivovat bankovní služby SIM Toolkit?

- Zajděte do prodejny RadioMobilu a požádejte o výměnu karty SIM za *kartu SIM s bankovními službami*. Za tuto výměnu se na vaší příští faktuře objeví částka 400 Kč.
- V klientském centru Expandia Banky (musíte se telefonicky objednat, ale většinou se nic nestane, když to neuděláte) nebo na pobočce Investiční a Poštovní banky požádejte o aktivaci této karty SIM. Seznam poboček, které provádějí tuto službu, mají v prodejnách a na webu RadioMobilu a IPB.
- Pod dohledem bankéře si zvolíte PIN a poprvé použijete bankovní aplikaci prostřednictvím telefonu. ■

praktické zkušenosti s GSM bankovnictvím

Rostislav Kocman: Expandia Banku jsem si zvolil, protože jsem líný chodit do banky a nemám na to ani čas. Možnost přistupovat ke svému účtu přes Internet a mít ho tak plně pod kontrolou je úžasná. Když jsem si nechal vyměnit svoji kartu SIM, abych mohl do Expandie i z mobilu, dostala moje lenost další argument – zadat příkaz k úhradě nebylo nikdy jednodušší, zjištění aktuálního zůstatku je už jen nezbytnou lahůdkou. I když internetový prohlížeč nabízí více možností, pokud si chci půjčit hotovost od kolegy, neznám rychlejší způsob, jak mu okamžitě tuto částku bezhotovostně vrátit. Jen je škoda, že na jedné kartě nemůžu mít dvě banky – tu druhou už mám vybranou, jen se mi do ní nechce chodit …

Marek Lutonský: Byl jsem jeden z prvních uživatelů GSM bankovnictví u IPB a v brněnské pobočce jsem posloužil jako vhodný objekt k zaučení pracovníků. Protože jsem také spokojeným klientem Expandia Banky a mezi jejím účtem a IPB neustále přelévám peníze, nejvíce využívám službu pro zjištění aktuálního zůstatku účtu a následně příkazy k úhradě.

GSM bankovnictví IPB je stejně kvalitní jako stejná služba Expandia Banky. Když potřebuji někomu poslat peníze, je to z mobilního telefonu mnohem pohodlnější, než prostřednictvím internetového prohlížeče – není třeba zdlouhavě se přihlašovat, generovat autentizační a certifikační kódy … po zadání čtyřmístného kódu PIN je částka za půl minuty odeslaná.

Pavel Knapp: Strašně rád bych pro přístup do své banky používal menu mobilního telefonu, jenže operátor mi potřebnou kartu nedal ihned a za výměnu požaduje 400 Kč. To se mi zdá mnoho, nehledě na to, že jsem téměř stále připojen k Internetu a do své banky se dostanu kdykoli.

Irena Konečná: Nevím, proč bych měla pro komunikaci s bankou používat mobilní telefon. Pobočku banky mám za rohem, potřebuji ji navštívit nejvýš třikrát v měsíci a peníze si vybírám prostřednictvím platební karty. Ještě se mi nestalo, že bych musela čekat ve frontě déle než deset minut. Snad jen zjišťování zůstatku přes telefon je užitečné, ale k tomu u mé banky poslouží i bankomat.

Nebezpečnější grafik, nebo tunelář?

Může někdo zneužít bankovní účet, ke kterému přistupujete z mobilního telefonu? Nejdříve je třeba přiznat krutou pravdu – žádný systém není stoprocentně bezpečný, ať už je na jeho zabezpečení vynaloženo libovolné množství prostředků. Prolomení je vždy jen otázkou času.

Když však srovnáme nejběžnější způsoby komunikace s bankou, klasická návštěva u přepážky je zřejmě nejméně bezpečná. Některé banky sice vyžadují ověření totožnosti občanským průkazem, nebo sázejí na osobní znalost klientů, v jiných si ale vystačíte jen s naučeným podpisem a vyplněným příkazem k úhradě. A přiznejme si upřímně – naučit se něčí podpis je mnohem jednodušší než zkonstruovat odposlouchávací zařízení telefonu s tónovou volbou, nehledě na praktickou neprolomitelnost algoritmu pro vytváření klíčů a autentizaci použitého např. u IPB nebo Expandia Banky. Pokud přijmete fakt, že na svém účtu nemáte tolik peněz, aby někomu stálo za riziko a vynaložené prostředky pokoušet se přelstít elektroniku, nemáte se čeho bát.

Na cestě

Drobný problém nastane při pokusu použít služby GSM bankovnictví z ciziny Z mobilního telefonu není možné využít aplikaci SIM Toolkit a budete se muset spokojit jen s komunikací textovými zprávami (v případě Expandia Banky odesílanými na telefonní číslo + 420 603 500 050) nebo s klasickou tónovou volbou. IPB možnost posílání textových zpráv nepodporuje.

Bezproblémové je ovládání banky z ciziny prostřednictvím tónové volby. Tuto možnost nabízejí všechny banky, ovšem pozor – nevolejte na jejich zelené linky (čísla začínající na 0800), ale na běžná telefonní čísla. České zelené linky totiž ze zahraničí nefungují.

Banky za obzorem

Už dnes je patrné, že komunikace s bankou prostřednictvím tónové volby nebo krátkých textových zpráv zadávaných uživatelem jsou spíše provizorní řešení, která neobstojí ve světle budoucích nároků na okamžité platby.

Na letošním Invexu jsme mohli vidět nápojové automaty, u kterých bylo možné platit zavoláním na speciální číslo. Stačilo jen napsat číslo automatu, potvrdit stiskem tlačítka platbu a informace byla poslána do automatu, který vydal zvolený nápoj. Vadou na kráse samozřejmě byla nutnost zadávat čísla a skutečnost, že jediná informace o ceně byla na displeji automatu. Je to samozřejmě zajímavý způsob placení, i když se mi příliš nezamlouvá, že funkci banky chce plnit společnost, kterou jsem si vybral pro provozování mobilní sítě.

Do budoucna bych rád přišel k libovolnému prodejnímu automatu, objednal si zboží, zavolal na *jeho telefonní číslo* a na displeji svého *WAPového* telefonu potvrdil platbu podobně, jako to dělám teď v internetových obchodech s možností platby z účtu v Expandia Bance. Kdyby tyto automaty používaly technologii Bluetooth, domluvily se s mým mobilním telefonem a ten mě jen požádal o potvrzení platby, byl bych blahem bez sebe.

Nepochybně se změní i samotná aplikace pro přístup do banky z mobilních telefonů. SIM Toolkit je v současnosti sice nejlepší technologie pro tento typ aplikací, ale má svoje technologická omezení, která snad nejbližší verze WAPu nebo za několik let plnohodnotné internetové mikroprohlížeče v mobilních komunikačních zařízeních odstraní. S WAPovým prohlížečem bude každému jedno, kolik bank chce používat současně, nebude muset kvůli tomu vyměňovat kartu SIM. Stejně tak bude pohodlnější přímo v mobilním telefonu navštívit elektronický obchod, vybrat si zboží a rovnou za něj zaplatit. Na to vše se ale zatím můžeme jen těšit. ■

výpisy z účtu na kapesním počítači

Pro kapesní počítače existuje aplikace *Klient CE* (www.com-tech.cz), která majitelům běžných účtů, kteří mají aktivovánu službu *IPB Homeganking,* dokáže na kapesním počítači s Windows CE (PPC) zpracovat výpisy z účtu a zobrazit jeho historii – není přes něj ale možné provádět bankovní operace.

Tento kapesní program spolupracuje se stolní verzí a k dispozici je i verze Klient CE Lt, která s ní umí synchronizovat data, ale nedokáže je získat přímo z informačního systému banky.

telefonní banky

Expandia Banka

Každý klient má již při aktivaci účtu možnost provádět bankovní operace prostřednictvím krátkých textových zpráv nebo tónovou volbou. V nabídce je i nejdražší možnost komunikace prostřednictvím živého operátora. Těmito způsoby je možné provádět většinu standardních bankovních operací, pro ostatní je třeba použít internetový prohlížeč. Ke všem těmto službám je nezbytný *elektronický klíč*, který generuje unikátní kódy pro certifikaci operací. Prolomení elektronického klíče v rozumném čase je považováno za technicky nerealizovatelné.

Kromě toho Expandia Banka nabízí také ovládání účtu bankovní aplikací SIM Toolkit z mobilního telefonu Paegas. Pro její použití je třeba vyměnit si kartu SIM a poté si nechat za 40 Kč aktivovat bankovní aplikaci v klientském centru. Nevýhodou tohoto řešení je cena, kdy za každou operaci prostřednictvím sítě GSM zaplatíte kromě standardního poplatku za operaci ještě poplatek za komunikační kanál. Poplatků za kanál se lze zbavit měsíčním paušálem 50 Kč.

Investiční a Poštovní Banka

Vedle Expandia Banky je zatím druhá, která nabízí přístup ke svému bankovnímu účtu prostřednictvím aplikace SIM Toolkit. Postup pro aktivaci je stejný jako v případě Expandia Banky.

Použití služby GSM Banking je až do odvolání bezplatné. Aktivace služby je zdarma a ke standardním poplatkům za bankovní operace se nic nepřičítá.

Kromě služby GSM Banking nabízí Investiční a Poštovní banka ještě službu *Phonebanking*, která umožňuje prostřednictvím hlasového automatu zjišťovat aktuální zůstatek na účtu. U některých účtů je poskytován zdarma, u jiných se vyžaduje měsíční poplatek.

Česká spořitelna

Nabízí dva druhy telefonního bankovnictví. Služba *Sporotel* umožňuje prostřednictvím telefonů s tónovou volbou provádět standardní bankovní operace, zjišťovat informaci o aktuálním zůstatku a v případě potřeby (v pracovní době) komunikovat přímo s operátorem.

Služba *GSM Banking* jde dále – umožňuje všechny tyto operace zadávat prostřednictvím krátkých textových zpráv odesílaných z mobilního telefonu. Služba Sporotel je určena všem klientům, především však majitelům sporožirových účtů, služba GSM Banking je určena jen pro majitele běžných účtů. Česká spořitelna nepodporuje bankovní aplikace SIM Toolkit.

Komerční banka

Mezi klienty této banky je velmi oblíbená služba *Expresní linka KB*. Po zavolání na bezplatné číslo může klient provádět běžné bankovní operace, a to prostřednictvím komunikace s operátory. Tato služba je zatím dostupná pouze pro fyzické osoby a jejím doplňkem je *Hlasový informační systém*, který poskytuje informace o zůstatku.

Složitější je to s cenami – jejich výška závisí na průměrném měsíčním zůstatku a na frekvenci používání Expresní linky KB. Čím více klient Expresní linku používá, tím méně ho jednotlivé poplatky stojí.

O zřízení této služby může klient požádat na své pobočce Komerční banky. Služba je zřízena po vyplnění formuláře do několika dnů.

Nonstopbank

Tato banka nabízí pouze telefonické bankovnictví, svůj účet ovládáte přes telefon s tónovou volbou. Ochrana je řešena na úrovni kódu PIN a hesel. Telefonické bankovnictví je zřízeno a aktivováno současně s účtem, protože Nonstop Bank nemá síť poboček. Bankovní účet je možné zřídit na pobočkách banky Bank Austria a pojišťoven Wüstenrot nebo Kooperativa.

Živnostenská banka

Živnostenská banka nabízí svým klientům prozatím jen klasické telefonní bankovnictví, které ale umožňuje provádět většinu standardních bankovních operací. Nabízí i možnost posílání informací o změnách na účtu nebo např. v kurzovním lístku prostřednictvím krátkých textových zpráv.

ČSOB

V nabídce ČSOB zatím není klasické telefonní bankovnictví. Banka nabízí jen možnost prostřednictvím telefonů s tónovou volbou zjišťovat zůstatek na účtu, přehled operací a několik dalších informací. Neumožňuje provádět aktivní bankovní operace (např. příkaz k úhradě). Podle vyjádření banky se plánuje rozšíření tohoto systému.

Rostislav Kocman

ceník telefonického bankovnictví

		měsíční poplatek za vedení účtu		cena platební karty			měsíční poplatek za službu		poplatek za zjištění zůstatku		
banka	název účtu		základní platební karta		název služby	poplatek za zřízení služby	poplatek za příkaz k úhradě			poznámky
Česká spořitelna	Sporožirový účet	7,50 Kč	VISA Electron	200 Kč	Sporotel	200 Kč		4,00 Kč	- Kč	❶
	Běžný účet	180,00 Kč	VISA Classic	600 Kč	GSM Banking	200 Kč		1,50 Kč	- Kč	
ČSOB	Běžný účet – fyzické osoby	- Kč	Cirrus Maestro, VISA Electron	- Kč	Phone Banking	150 Kč	35 Kč	neposkytuje	- Kč	❷
Expandia Banka	Osobní účet – program Alfa	160 Kč	Cirrus Maestro	- Kč	GSM-SMS (aplikace na kartě SIM)	20 Kč		8,00 Kč	- Kč	❸❹❺
Investiční a Poštovní banka	Osobní konto	- Kč	VISA Electron	- Kč	IPB GSM Banking	100 Kč	60 Kč	2,00 Kč	1,50 Kč	❷❻
	Osobní konto	- Kč	VISA Electron	- Kč	IPB Phonebanking	100 Kč	20 Kč	neposkytuje	10 Kč	❼
Komerční banka	Běžný účet – fyzické osoby	15 Kč	Cirrus Maestro, VISA Electron	200 Kč	Expresní linka KB	- Kč	150 Kč	5,00 Kč	- Kč	
Nonstopbank	Nonstop-konto Start	- Kč	Cirrus Maestro	200 Kč	(součást účtu)	- Kč		5,00 Kč	- Kč	
Živnostenská banka	Účet pro nepodnikající fyzické osoby	- Kč	VISA Electron	- Kč	systém Telebanka	- Kč	50 Kč	3,00 Kč	- Kč	❽

Poznámky

❶ Pokud je o platební kartu požádáno do 90 dnů od založení účtu, neplatí za ni klient nic ❷ Až do odvolání je měsíční a zřizovací poplatek snížen na cenu 0 Kč ❸ Poplatek za vedení účtu může být snížen až na 0 Kč ❹ Platí pouze pro bankovní služby SIM Toolkit, ostatní služby jsou zřízeny zdarma při aktivaci účtu ❺ Za každou operaci zadanou z mobilního telefonu (s výjimkou zjištění zůstatku) se platí cena za kanál – 4 Kč. Při zaplacení paušálního měsíčního poplatku 50 Kč se tyto částky neplatí. Cena kanálu při použití konverzatu je 6 Kč, při komunikaci s operátorem 12 Kč ❻ Pro uživatele služby IPB Homebanking je zřizovací i měsíční poplatek za IPB GSM Banking 0 Kč ❼ Prvních pět zavolání je zdarma ❽ Za posílání SMS při pohybu na účtu nebo změnách kurzů je měsíční poplatek 20 Kč, při pravidelném denním posílání je cena 30 Kč měsíčně

Kontakty

Česká Spořitelna – www.csas.cz, (02) 61 07 11 11 **ČSOB** – www.csob.cz, (02) 24 11 11 11 **Expandia Banka** – www.ebanka.cz, (0800)12 41 00 **Investiční a Poštovní banka** – www.ipb.cz, (02) 22 04 11 11
Komerční banka – www.koba.cz, (02) 22 43 21 11 **Nonstopbank** – www.nonstopbank.cz, (0800) 10 00 12 **Živnobanka** – www.zivnobanka.cz, (02) 24 12 11 11

český mobil mezi námi

Patrick Zandl

první zkušenosti po startu sítě

Byl to 8. leden 2000, kdy na český trh vstoupil třetí mobilní operátor. Abych byl přesný, *polovstoupil*. První zájemci si sice již mohli zakoupit služby Českého Mobilu, vstup třetího operátora ale nezvěstovala žádná třeskutá reklama, žádné poselství pro dosud nerozhodnuté. Vše se odehrálo možná až v zarážející tichosti.

Český Mobil si datum nevybral sám – ke komerčnímu spuštění sítě do tří měsíců se zavázal výběrové komisi a když vyhrál tendr, začal mu ode dne udělení licence neúprosně odtikávat vyměřený čas. Stav sítě tomu také po startu odpovídal a stejně tak připravenost po obchodní stránce. Nebylo se čemu divit, že na infolinkách Českého Mobilu operátoři nabádali koupěchtivé zájemce, aby si nákup rozmysleli a posečkali. Síť tedy fakticky odstartuje až k 1. březnu – tedy ve stejný termín, který nabízel Orange, CrysTel i VlnaPlus, další účastníci tendru (jenže také kvůli termínu spuštění sítě Český Mobil vyhrál).

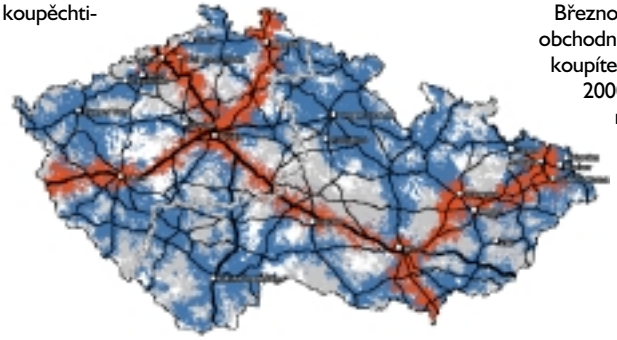

Plánované pokrytí Českého Mobilu: červená – 1. kvartál 2000, modrá – 2. kvartál 2000, šedá – 4. kvartál 2000, bílá – 2001

Jak vyhrát výběrové řízení

Ceník hovorného u jednotlivých tarifů vidíte v tabulce. Již nyní je ale jasné, že dva tarify dostanou jméno *Výherní* (tarif Jednička a tarif Čtyřka). Ty se totiž staly základem vítězství Českého Mobilu v tendru a je vidět, že Český Mobil není moc nadšen tím, že je musí nabízet. Oba tyto tarify jsou proto určeny pouze pro fyzické osoby, oba jsou silně znevýhodněny tarifikací a Čtyřka je dokonce vázána na nesmyslný čtyřletý úpis.

Ostatní tarify obecně vychází příznivěji než nabídka konkurentů. Zejména u EuroTelu je velmi patrné, že s cenami zaspal dobu a ani jeho setrvalé odvolávání se na vysokou kvalitu sítě a služeb nezachrání některé jeho tarify od nutnosti aktualizace.

Předplacené tarify

Zatím si služby Českého Mobilu nelze objednat jinak než zavoláním na infolinku, kartu dostanete poštou na dobírku. Postupem času se objeví síť firemních obchodů i dealerů, ve velké míře ale bude Český Mobil i dál spoléhat na přímý prodej.

Hlídání nákladů a platební morálky je vidět na každém kroku. Zákazník dopředu složí zálohu (obvykle ve výši 1 000 Kč) a nyní pozor – měsíčně smí využít služeb pouze do výše této zálohy. Pokud byste ji měli překročit, Český Mobil je oprávněn odepřít vám možnost čerpání této služby. Když plánujete vysokou útratu, budete si muset zálohu dopředu navýšit.

Březnový ostrý start se rovněž promítá do obchodní politiky firmy. Pokud si kartu SIM koupíte nyní, za číslo na přání doplatíte 2000 Kč. Od března bude číslo na přání zdarma!

Co se vám bude líbit

Příjemně překvapí karta SIM s místem pro 250 telefonních čísel. Drobnou nevýhodou je, že maximální délka jména může být 10 písmen (alespoň u prvních karet, které máme k dispozici).

Hezké také je, že Český Mobil hodlá pro všechny tarify jako běžnou službu nabízet informace o ceně hovoru, kterou zatím známe jen z předplacených karet. Je to velmi příjemné, mít po ukončení hovoru alespoň hrubou představu o jeho ceně i o výši provolané částky za měsíc.

Jednoduché jsou také ceny – u Českého Mobilu až na výjimku tarifů Jednička a Čtyřka jsou ceny pro volání do všech sítí ve všech časech stejné a jiné ceny má zpravidla jen přístup do hlasové schránky. K tarifním programům neplatíte žádné aktivační poplatky a to dokáže ušetřit hodně peněz. A další fajnová věc – převádění neprovolaných volných minut. Pokud vám nějaké zůstanou, můžete je provolat do konce příštího měsíce, pokud nemáte tarif Jednička nebo Čtyřka.

Co se vám líbit nebude

Věc, nad kterou se v ceníku pozastavíte, jsou délky impulsů. Ve všech tarifech Českého Mobilu je nejdříve účtována částka za celou minutu hovoru. Pokud hovoříte třeba 20 vteřin, zaplatíte u RadioMobilu a EuroTelu polovinu minutové ceny hovoru (účtování probíhá po 30 sekundách hovoru), u Českého Mobilu zaplatíte celou minutu. To značně prodražuje krátké hovory, omyly a nechtěná dovolání se na záznamník. U některých tarifů se ale po minutě začne účtovat již ve vteřinovém intervalu, tedy pro zákazníka značně výhodněji; tarif Jednička pokračuje ve třicetivteřinovém účtování a tarif Čtyřka v krajně nevýhodném minutovém tarifu.

Co se vám asi nebude líbit vůbec, je pokrytí a značná „syrovost" sítě. Pokrytí většiny lokalit je proto spíše symbolické, města mají nezřídka jen jednu základnovou stanici, která se stará o kompletní pokrytí okruhu dvaceti kilometrů.

O kvalitní síti se zatím nedá mluvit – podepsal se na ní spěch i to, že je zatím téměř výhradně stavěna jako GSM 900, nikoliv GSM 1800. Nižší frekvenci ale Český Mobil dostal pro pokrytí mimoměstských oblastí, nikoli na výstavbu základního pokrytí, pro něž je používá dnes. Použití GSM 900 sice potřebuje výrazně méně základnových stanic pro dosažení slíbeného pokrytí, děje se tak ale na úkor kapacity a kvality signálu.

Necháme se překvapit

Dotované telefony zatím nejsou a je otázka, jaké Český Mobil bude od března nabízet. Již nyní je téměř jisté, že dotace k telefonům budou.

Tento článek berte jen jako první seznámení se sítí Českého Mobilu. V době, kdy jsme jej připravovali, byla síť na světě pouhé dva dny a ne vše bylo tak jasné, jak bychom si přáli. Informační linka Českého Mobilu (0800 177 100) je ale zdarma, její operátoři jsou příjemní a můžete jich využít pro získání dalších informací. ■

tarifní programy Českého Mobilu

	Jednička	Dvojka	Trojka	Čtyřka	Pětka
Měsíční paušál	10 Kč	150 Kč	500 Kč	550 Kč	1 000 Kč
Volné minuty	40	20	100	300	300
– ve špičce	5			210	
– mimo špičku	35			90	
Převod nevyužitých minut do dalšího měsíce	Ne	Ano	Ano	Ne	Ano
Hovory zahrnuté ve volných minutách	viz. poznámka	všechny v ČR	všechny v ČR	všechny v ČR	všechny v ČR
Smlouva	Ne	Ne	Ne	Ano (4 roky)	Ne
Ceny za minutu hovoru (ve špičce • mimo špičku)					
Na Český Telecom, Paegas a EuroTel	28,00 Kč	7,00 Kč	4,50 Kč	5 Kč • 3 Kč	3,50 Kč
Na Český Mobil	14 Kč • 10,50 Kč	7,00 Kč	4,50 Kč	3,00 Kč	3,50 Kč
Do hlasové schránky	10,50 Kč	2,50 Kč	2,50 Kč	3,00 Kč	2,50 Kč
Posílání faxu	28,00 Kč	7,00 Kč	4,50 Kč	5 Kč • 3 Kč	3,50 Kč
Posílání dat	28,00 Kč	7,00 Kč	4,50 Kč	3,00 Kč	3,50 Kč
Posílání textových zpráv SMS	0,50 Kč • 0,35 Kč	1,00 Kč	1,00 Kč	0,50 Kč	1,00 Kč
Minimální časová sazba	60 s	60 s	60 s	60 s	60 s
Sazba po minimální časové sazbě	30 s	1 s	1 s	60 s	1 s

Poznámka: volné minuty je možné mimo špičku využít jen při volání do pevné sítě, není možné je použít na datová volání a mezinárodní hovory (s výjimkou Maďarska mimo špičku)

bacha, lidi, mobil jede!

Pavel Frantál

telefonování za jízdy v automobilu – jak na to?

Mobilní telefon používáme všude, výjimkou není ani jízda v automobilu a telefonování není tabu ani pro nejzaměstnanějšího člena posádky – řidiče. Jak by se měl při této činnosti chovat, aby neohrozil sebe ani jiné a vyhověl požadavkům dopravních předpisů?

Nepříznivé následky telefonování za volantem, dopravní nehody přímo či nepřímo zaviněné snížením pozornosti telefonujícího řidiče, nejsou ničím neobvyklým. Není se čemu divit, vždyť statistiky říkají, že počet registrovaných vozidel v ČR se od roku 1989 zvýšil asi třikrát a rozvoj a údržba silniční sítě tomu zdaleka neodpovídá. Logickým důsledkem je zvýšení hustoty provozu a tím vyvolané znásobení nároků na řidičovu pozornost a pohotovost.

Kde je problém?

Používání mobilního přístroje při řízení auta nás zatěžuje ve dvou směrech:

- z fyzického hlediska mobil zaměstnává jednu ruku a pokud ji řidič potřebuje k obsluze vozu, nutí ho to zaujímat rozličné krkolomné pozice a stále myslet na to, aby přístroj nevypadl;

- z psychického hlediska musí řidič rozdvojit pozornost mezi dění na vozovce a komunikaci s člověkem na druhém konci pomyslného drátu. Obsah hovoru přitom může mít na každého jedince zcela jiný vliv – od uvolnění a pocitu bezstarostnosti při nezávazném tlachání až po vynucení napjaté pozornosti při důležitých hovorech.

Jako memento by měl působit fakt, že za sekundu ujedeme při rychlosti 55 km/h 15 metrů, při běžně používané dálniční stodesítce dvojnásobek. A teď se zamysleme, jak se zpomalí reakce při telefonátu s velice sympatickou nebo naopak vyhlášeně protivnou osobou!

Proto i když je běžné vidět auto řízené s mobilem drženým v ruce nebo zaklíněným mezi bradu a rameno, raději uvažme, zda by nebylo lepší obětovat několik minut, zastavit na vhodném místě a vyřídit hovor v klidu. Věřte, že i druhá strana bude mít dobrý pocit z toho, že se jí věnujeme s plným soustředěním a že se nemusí spokojit s odsekávanými strohými odpověďmi prokládanými kletbami na okolní nevinné řidiče či chodce.

Rovněž při příchozím hovoru se nestyďme svého partnera požádat o posečkání s tím, že jsme právě účastníky dopravního chaosu a že se mu ozveme ihned, jakmile to bude možné. Pokud to jde, můžeme o vyřízení hovoru požádat i případného spolujezdce.

Paragrafy zatím mlčí

V současné době mohou být řidiči mobilující po vlastech českých relativně klidní – žádný předpis speciálně na používání mobilních telefonů v autě neexistuje. I dopravní policie je v tomto ohledu benevolentní a pokud nedojde k dopravní nehodě, používání mobilního telefonu „klasickým způsobem“, tj. bez sady pro hlasité telefonování, toleruje. V případě nehody může ovšem přijít při vyšetřování dotaz i na to, zda řidič nepoužíval mobilní telefon a zda to případně nemohlo mít vliv na jeho sníženou pozornost.

Zcela jiná situace je v zahraničí – v mnoha zemích platí zákaz používat mobilní telefony bez patřičných pomůcek a naši řidiči to musí respektovat.

Na časy se ale začíná blýskat i na českém legislativním nebi, protože ministerstvo dopravy a spojů připravuje nové znění zákona o provozu na pozemních komunikacích a zde již bude zakotven zákaz telefonovat za jízdy, pokud přitom řidič musí držet v ruce mobilní telefon nebo nějakou jeho součást. Tento návrh zákona v současné době prochází schvalovacím procesem, nicméně předpokládá se, že v účinnost vstoupí od 1. ledna roku 2001.

Uvolněte si ruce

V předchozích odstavcích už byly jako možné pomůcky zmíněny sady hands-free. Můžete se setkat také se zkratkou HF, termínem sady pro hlasité telefonování apod. Znalcům angličtiny není překladu třeba, pro ostatní dodáváme, že název vyjadřuje podstatu zařízení – umožní telefonovat bez držení přístroje v ruce.

Český mobilní rok 1999

Dva čeští mobilní operátoři loni stále dokazovali, jakou sílu má konkurence … a to se k nim právě přidává ještě jeden. Do grafu jsme vybrali nejdůležitější události a novinky, které operátoři loni představili. Umístění položky v časové ose přibližně ukazuje datum události.

leden
- EuroTel má nové předčíslí 0606
- EuroTel nabízí SuperSound
- Nový věrnostní program EuroTel Benefit
- Paegas Twist umí posílat SMS

únor
- Internetová telefonie Paegas Internet Call za nové ceny, snížení cen mezinárodních hovorů
- EuroTel Go umí posílat SMS
- RadioMobil byl v Cannes vyhlášen jako nejinovativnější mobilní operátor
- ČTÚ rozhodl, že RadioMobil musí zastavit Internet Call
- Nové karty SIM s 200 místy v telefonním seznamu

březen
- Jsou pokryty tři stanice pražského metra (EuroTel spolu s RadioMobilem).
- EuroTel nabízí měsíc volání v metru zdarma
- Prodloužení platnosti kupónu Paegas Twist na 1 rok a kupónu EuroTel Go na 18 měsíců

duben
- EuroTel získal mezinárodní certifikaci kvality ISO 9001
- RadioMobil představil službu Paegas Asistent 333

květen
- ČTÚ rozhodl, že Paegas Internet Call je legální

červen
- Síť Paegas má nové předčíslí 0604
- Testovací provoz roamingu s předplacenými kartami EuroTel Go
- Bylo vyhlášeno výběrové řízení na provozovatele třetí mobilní veřejné telefonické sítě
- RadioMobil spustil Paegas Holiday Roaming

červenec
- Byla zveřejněna pravidla výběrového řízení na třetího operátora
- Paegas Internet Call je opět v provozu
- EuroTel spustil službu internetové telefonie Net-Call 55

srpen
- „Twist je světový" – v omezeném počtu cizích zemí je možné s Paegas Twist přijímat hovory
- Poslední termín podání nabídek do tendru - projekty připravilo osm společností

září
- Nové tarifní programy sítě Paegas (Paegas 20, 60, 120, 300 a Partner)

- Věrnostní programy Paegas Bonus a Paegas Bonus Club
- EuroTel nabízí data rychlostí 14,4 kb/s
- Nový tarifní program EuroTel Relax
- Vláda rozhodla o vítězi tendru – třetím mobilním operátorem se stala společnost Český Mobil
- Mobilním telefonem v síti Paegas je možné z automatu objednat Coca-Colu
- Služba SMS Fórum na teletextu TV Nova

říjen
- Paegas NEJ – výhodné sazby pro vybrané telefonní číslo
- Paegas Asistent nabízí tlumočení do sedmi jazyků
- Paegas Twist může přijímat hovory u všech roamingových partnerů RadioMobilu
- Hodinky Swatch – vánoční dárek novým klientům
- Vánoční dárek EuroTelu – ke každé sadě Go navíc kupón 300 Kč zdarma

listopad
- Nové multibankingové karty SIM; IPB nabízí ve spolupráci s RadioMobilem GSM bankovnictví
- EuroTel svým zákazníkům nabízí WAP

prosinec

■ EuroTel ■ RadioMobil ■ třetí operátor

Paleta těchto zařízení prodávaných na našem trhu je široká a různé jsou samozřejmě i ceny. Pro přehlednost popišme typické vlastnosti sad HF na základě rozdělení do kategorií:

Přenosná sada HF

Do češtiny se vžívá označení bondovka (podle známého tajného agenta), setkáte se i s označením osobní sada HF nebo headset. Je to pouhé sluchátko do ucha, na jehož přívodním kablíku je upevněn mikrofon a případně regulátor hlasitosti, pro přichycení k oděvu slouží klipsna. Hlavní výhodou je jednoduchost, nenápadnost a bezproblémová přenosnost. Není zde nijak vyřešeno dobíjení baterie mobilu a připojení externí antény. Při příchozím hovoru na telefonu stisknete tlačítko příjmu, ale když mobil nastavíte tak, aby sám přijal hovor při prvním zazvonění, nemusíte se přístroje ani dotknout. Potom stačí při signalizaci hovoru pouze zasunout sluchátko do ucha.

Bezdrátová souprava Bluetooth v automobilu také pomůže

Sada HF typu plug-in

Zasouvá se do konektoru pro zapalovač cigaret, na rozdíl od předešlého provedení již v sobě obsahuje adaptér pro nabíjení baterie mobilu a také malý reproduktorek. Není tedy nutno používat sluchátko, i když bývá k dispozici konektor pro jeho připojení. Mikrofon se obvykle připevňuje na palubní desku co nejblíže řidiči, nebo je vestavěn do přívodního kabelu k mobilu. Dražší provedení sad obsahují i držák mobilního telefonu, pokud ne, doporučujeme jej dokoupit.

Instalační (těžká) sada HF

Její název napovídá, že se do vozu instaluje napevno, obsahuje obvykle kvalitnější reproduktor, mikrofon, držák mobilního telefonu a řídící jednotku, vše propojené příslušnými vodiči. Cenově je ze všech uvedených druhů nejdražší a také instalace prostřednictvím odborného servisu něco stojí (na svépomocnou montáž by si měli troufnout jen opravdoví znalci autoelektriky). Nabíjení baterie mobilu je u tohoto zařízení samozřejmostí, nutná je také investice do externí antény, protože anténa mobilu se při zasunutí přístroje do držáku obvykle automaticky vypíná.

Doplňky více než vhodné

Z teorie elektromagnetického pole vyplývá, že kovová automobilová karosérie tvoří tzv. Faradayovu klec, tj. obal, kterým nepronikají elektromagnetické vlny. U auta to není tak jednoznačné, protože velká okna do jisté míry tento obal narušují, nicméně stačí to k tomu, aby mobil v autě provozovaný na vlastní anténu musel vysílat větším výkonem, než by stačilo při použití venkovní antény. Při koupi sady hands-free je proto vhodné vybrat z prasátka trochu více peněz a investovat také do externí antény, která elektromagnetické vlny vyzáří mimo kabinu vozu a navíc zajistí lepší příjem signálu.

Důležitým pomocníkem při provozu přenosné nebo plug-in sady může být i tzv. *pasivní držák mobilu*. Pasivní proto, že neplní žádnou jinou funkci, než že fixuje mobil na jednom místě, kde ho pak spolehlivě najdeme i po projetí prudké zatáčky či po silnějším zabrzdění. Na trhu je celá škála typů s možností upevnění jak pomocí samořezných šroubů, tak i samolepicích fólií nebo různých závěsů do mřížky větrání – stačí jen projít pár obchodů.

Značka versus neznačka?

Sady HF je možno rozlišit ještě podle jiného kritéria a sice podle toho, zda je toto zařízení prodávané pod názvem výrobce příslušného mobilního telefonu (Nokia, Bosch, Siemens …), tedy tzv. *značkové zboží*, nebo pod názvem jiné firmy, která se obvykle zabývá výrobou příslušenství k většímu počtu značek mobilů.

Lákadlem neznačkového výrobku je hlavně nižší cena, jistou brzdou je pak postoj výrobců mobilů, kteří se na používání neznačkového příslušenství nedívají příznivě a někdy na něj vážou i uznání (přesněji neuznání) záruky při případných proble-

v automobilu si nezpívejte

Máte-li bondovku a využijete-li funkce automatického přijímání hovoru při prvním zazvonění, připravte se na tuto možnou situaci: jedno zazvonění nezaregistrujete, telefon zvedne hovor a vy nemáte ani tušení, že volající slyší všechno, co se v autě děje. ■

mech s mobilním přístrojem. Na základě zkušeností uživatelů neznačkového příslušenství nelze říci, že by bylo méně kvalitní než příslušenství značkové, přesto však při jeho koupi není od věci zachovávat zdravou opatrnost.

K neznačkovým výrobkům je obvykle nutné se uchýlit, pokud chceme s jednou sadou HF provozovat střídavě více značek mobilních telefonů – zde doplácíme na nejroztodivnější varianty konektorů u různých značek mobilů (a někdy i typů v rámci jedné značky). Pak je nutné si sehnat tzv. *univerzální sadu*, která umožňuje pomocí adaptérových kabelů připojit více typů mobilů.

A co homologace?

Při nákupu instalační sady HF zkontrolujte, zda je schválená (homologovaná) pro provoz v automobilu – přímo na výrobku nebo na jeho obalu musí být uvedena schvalovací značka „ATEST 8 SD“ následovaná čtyřmístným číslem, nebo musí být v průvodní dokumentaci uvedeno, že výrobek je shodný s typem schváleným Ministerstvem dopravy a spojů. Na přenosné a plug-in sady se tato zásada nevztahuje.

Nechci, nechci, nechci!

Některé novější mobilní telefony nabízí zajímavou funkci, kterou oceníte zejména při řízení – hlasové ovládání. Nejčastější možností je vytáčení telefonních čísel hlasem, u některých přístrojů můžete hlasem také přijímat nebo odmítat hovory, u těch ještě lepších lze slovy řídit i běžné funkce telefonů.

mobily, se kterými si popovídáte

- Ericsson T18, T28
- Nokia 8210, 8850
- Motorola TimePort L7089, hlasem jsou ovládány také dražší sady HF pro telefony Motorola StarTac, V3688, L7089
- Samsung SGH–600
- Philips Genie

Telefon musíte před použitím naučit potřebné příkazy, potom už stačí při vyzvánění hovoru vyřknout magické slovíčko – na přístroj nemusíte ani sáhnout.

Co na to pud sebezáchovy?

I když vás v současné době nic nenutí, abyste si pořídili některou ze sad pro hlasité telefonování, myslete na sebe i na své okolí a zainvestujte. Je-li vám líto tisíců za těžké nebo plug-in sady hands-free, obětujte alespoň pár set korun za neznačkové sluchátko do ucha. Věřte, stojí za to. ■

Sady pro hlasité telefonování a jejich příslušenství

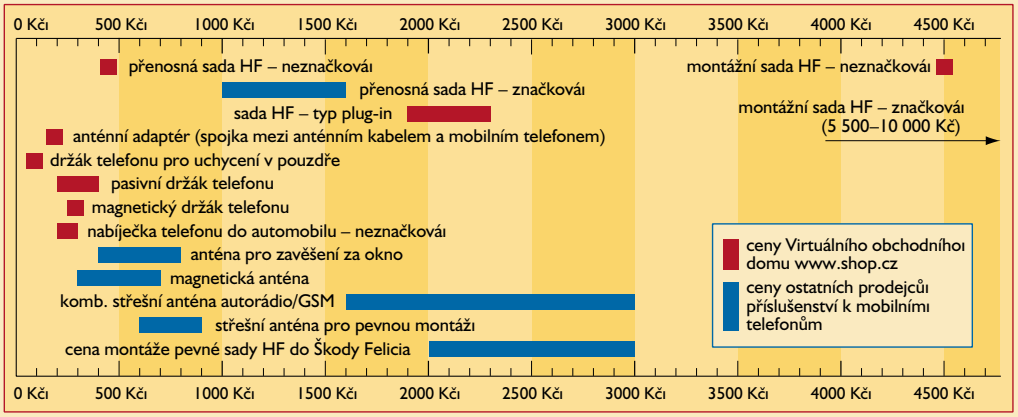

Graf ukazuje přibližné rozpětí cen pomůcek pro používání mobilního telefonu v automobilu. Uvedené ceny jsou včetně DPH.

pro volné ruce za volantem

Pavel Frantál

jak namontovat sadu HF – horror pro ty nejodvážnější

Odvážlivce a kutily, kteří si chtějí těžkou sadu namontovat sami, předem upozorňujeme, že případná poškození sady, mobilního telefonu – případně automobilu – půjdou jen na jejich vrub. Pokud stále trvají na svém, zde je rámcový návod k montáži sady Euro-Comfort, kterou jsme měli k dispozici na testování. Je samozřejmé, že je vždy nutno držet se návodu ke konkrétnímu výrobku.

- Začneme montáží mikrofonu. Výrobce doporučuje umístit jej nanejvýš 35 cm od místa, kde máme při jízdě běžně ústa, lze jej tedy pomocí samolepicí fólie nebo přiloženého držáku se dvěma samořeznými šrouby přichytit na přístrojovou desku poblíž volantu nebo na levý přední sloupek u okna apod. Je vhodné ze začátku experimentovat, vyzkoušet několik umístění a definitivně připevnit mikrofon do takové pozice, kde jsme si ověřili nejlepší kvalitu hovoru.

- Reproduktor montujeme pomocí konzoly a samořezných šroubů např. pod středový panel nebo do prostoru nohou spolujezdce, pod sedadlo řidiče apod. – výrobce žádá dodržet odstup 80 cm od mikrofonu.

- Spodní část držáku mobilního telefonu připevníme opět pomocí samořezných šroubů na přístrojovou desku tak, aby telefon byl v dosahu; na tuto spodní část se pak nasazuje horní část nesoucí samotný telefon.

- Na vhodné místo pod palubní desku přišroubujeme řídící jednotku.

- Namontujeme externí anténu, při montáži na střechu se přívodní kabel protahuje pod střešním panelem a sloupkem karosérie se vede k řídící jednotce.

- K řídící jednotce připojíme přívody od reproduktoru a mikrofonu, připojíme přívod od držáku telefonu a kabel od antény připojíme do koaxiálního konektoru, který se nachází na kabelu od držáku telefonu

- Napájecí a signalizační vodiče připojíme na správná místa elektroinstalace vozu: černý na zem (výrobce v dodatku k návodu předepisuje i tento přívod jistit pojistkou 5 A, což je poněkud neobvyklé), červený přes pojistku 5 A na kladný pól napájení. Pokud jej připojujeme přímo na plus autobaterie, je nutné dát pojistku do bezprostřední blízkosti baterie, protože pokud dojde ke zkratu na nejištěném vodiči, může dojít k požáru vozu! Modrý vodič přes pojistku 1 A připevníme na kablík, který se dostává pod napětí při zapnutí zapalování, a žlutý vodič můžeme použít pro funkci ztišení autorádia, pokud je touto funkcí vybaveno.

- Pomocí stejnosměrného voltmetru zkontrolujeme správnou polaritu napájení na přívodním konektoru (červený vodič plus, černý minus, modrý plus po zapnutí zapalování) a pokud vše souhlasí, zasuneme tento konektor do řídící jednotky. Po řádném upevnění všech vodičů a kabelů je montáž zařízení skončena.

Pavel Frantál

Test instalační sady HF pro telefony Nokia 5110/61xx

Tento článek by měl všem, kdo rádi používají mobilní telefon při řízení svého vozu, znovu připomenout, že od prvního dne roku 2001 tak budou smět činit pouze prostřednictvím vhodných pomůcek. Pokud se po výše uvedeném termínu nechtějí dostat do případných problémů s dopravní policií, mají ještě přibližně rok na výběr.

K dispozici jsme měli neznačkovou sadu hands-free *Euro-Comfort* pro mobilní telefony řady Nokia 5110/61xx, jejímž výrobcem je firma THB Mobilfunk Equipment Germany.

Sada se svými komponentami neliší od běžných výrobků a tak zde najdeme: řídící jednotku velikosti asi dvou krabiček cigaret položených vedle sebe, miniaturní mikrofon opatřený na spodní straně lepicí fólií, reproduktor s upevňovací konzolí, dvoudílný držák mobilního telefonu, propojovací vodiče, pojistková pouzdra, pojistky, zaskřipovací svorky a samořezné šrouby. Vzhledem k tomu, že po zasunutí mobilu do držáku sady HF se odpojí jeho anténa, je nezbytné si dokoupit a nainstalovat i některý z mnoha typů externích antén.

Těžká sada pro hlasité telefonování (zleva): dvoudílný držák telefonu (v levé spodní části si všimněte konektoru na externí anténu), mikrofon, řídící jednotka a reproduktor

Od elektřiny prsty pryč

Seznam součástí napovídá, že do instalace svépomocí by se měli pustit jen odborně zdatní jedinci, kterým není elektrotechnika španělskou vesnicí a nadto dobře znají elektrické zařízení svého vozu. Zvláště u nových automobilů lze totiž schémata zapojení a údaje o barevném značení vodičů obtížně sehnat, samotná elektroinstace je do značné míry zakrytá panely přístrojové desky a jednotlivé vodiče jsou vyvázány do svazků, kde se těžko identifikují. Proto při sebemenších pochybnostech dejte přednost montáži prostřednictvím specializovaného servisu (citlivější jedinci by se vůbec neměli dívat na vnější sloupec strany, kde se nachází návod pro instalaci této a podobných sad pro hlasité telefonování do vozu).

Sada je namontována, můžete otevřít oči

Po nastoupení do auta se telefon (bez pouzdra a s odstraněným krytem anténního konektoru) zasune do horní části jeho držáku. Telefon automaticky detekuje přítomnost sady, rozsvítí displej

a začne dobíjet baterii. V menu telefonu pro nastavení hovoru je vhodné povolit možnost „Automatický příjem“, tehdy telefon při jízdě automaticky přijme příchozí hovor již při prvním zazvonění a není nutné hovor přijímat stisknutím tlačítka telefonu.

Pokud chceme hovor vést diskrétně, aby jej spolucestující neslyšeli z reproduktoru, je možné u tohoto typu sady sejmout telefon spolu s horní částí držáku, oddělit jej tak od spodní části držáku na palubní desce a vést hovor klasickým způsobem s telefonem v ruce. Externí sluchátko k této sadě není možné připojit.

Máme holé ruce!

Samotný provoz této sady HF je naprosto bezproblémový, hlasitost reprodukce i citlivost mikrofonu je plně dostačující. Ve srovnání s klasickým telefonováním s mobilem v ruce je její používání nesrovnatelně pohodlnější a myslím, že investice do zařízení tohoto druhu se uživateli vyplatí jak z hlediska bezpečnosti při jízdě, tak z hlediska zvýšeného komfortu. ■

ve zkratce

instalační sada hands-free pro Nokia 5110/61xx

Euro-Comfort

Zdroj: C. P. A. Czech
Telefon: (02) 57 29 03 63
Web: www.cpa.cz
Cena: 4 508–5 738 Kč bez DPH • 5 500–7 000 Kč s DPH

Parametry: kompletní souprava pro instalaci do vozu, duplexní, není možné připojit externí sluchátko, dobíjí baterii telefonu, umožňuje přejít z hlasitého hovoru na soukromý, lze dokoupit jednotku, která umožňuje využít reproduktorů autorádia

mobilitky

Počítač vždy po ruce

produkty.infima.cz/onhand/

Počítač je pro toto náramkové zařízení až přehnané slovo, ale na druhou stranu *hodinky OnHand* zvládají více funkcí, než běžné organizéry (lze je samozřejmě použít také pro zjištění aktuální času). Po připojení ke stolnímu počítači zjistíte, že náramkový kapesní počítač obsahuje také standardní funkce pro organizaci času – kalendář, úkolovník, seznam kontaktů – a kromě toho ještě několik dalších aplikací, jako je prohlížeč souborů (obrázky, texty, hudba), kalkulačku, stopky a několik jednoduchých her. Hodinky je možné synchronizovat s MS Outlookem nebo Lotus Organizerem a ze stolního počítače je lze konfigurovat. Za 12 294 Kč bez DPH si je můžete koupit i u nás.

Když už telefonování nebaví

Pokusy kombinovat mobilní telefon s jinými zařízeními už byly dotaženy do několika zdárných konců a Samsung k nim nyní přidává i mobilní telefon s televizním přijímačem. TV telefon hodlá v Jižní Koreji prodávat už v následujících týdnech.

První, co v souvislosti s tímto přístrojem každého napadne, je použitelnost a výdrž na baterie. Nečekejte obrazovku

HDTV, na telefonu je samozřejmě malinký displej s formátem 4:3 a uhlopříčkou 1,8 palců, o počtu barev nebo konkrétním rozlišení se materiály nezmiňují. S výdrží to také není špatné – s vysokokapacitní baterií lze celých 170 minut telefonovat, nebo se 200 minut dívat na televizi – a to na celovečerní film stačí. Udávaná pohotovostní doba s touto baterií je 180 hodin.

Jak fotit na film v brašně

Po kapsách už nebudeme nosit jen diskety, zipky nebo paměťové karty, ale rovnou celé pevné disky. Díky technologii Bluetooth by měl váš počítač poznat, že máte v kapse (v dosahu signálu) pevný disk a automaticky jej bezdrátově připojit do systému. Na disk bude možné data ukládat stejným způsobem, jako kdyby byl napevno vmontovaný do počítače.

Jásat můžou i digitální fotografové. Mohou fotit až do omrzení a místo na malou paměťovou kartu budou data bezdrátově putovat rovnou na pevný disk ve fotografické brašně. Aplikací se nabízí celá řada, záleží jen na fantazii a samozřejmě i cenách. Zatím je těžké říci, kolik budou zařízení Bluetooth stát, je však potěšitelné, že v Ericssonu dokážou předvést funkční vzorek s kapacitou 200 MB.

Pilotovaný mobil

www.qualcomm.com

Co se stane, když vezmete počítač Palm, přidáte k němu vysílací část s klávesnicí z mobilního telefonu a to celé zmontujete do jednoho obalu? V Qualcommu to zkusili a výsledkem je komunikátor pdQ. Na dnešní poměry to je lehce větší mobilní telefon, pod jehož odklopnou klávesnicí se skrývá známé grafické rozhraní Palmů.

Našince zklame, že telefon podporuje jen analogové a digitální celulární sítě používané v USA. Hmotnost 279 gramů se standardní baterií také není důvodem k vyskakování a jestliže se pohotovostní doba s touto baterií zastaví na 40 hodinách, sáhnou někteří uživatelé po dvou zařízeních. Nezbývá než doufat, že inženýři Qualcommu něco udělají se spotřebou energie a že se taková zařízení, která dokáží telefonovat a z jejichž aplikací není problém odesílat textové zprávy nebo se připojovat k Internetu, začnou víc objevovat i u nás.

Rostislav Kocman

stejně jako v kanceláři

Rostislav Kocman

textový editor – Word

Pokud chcete kapesní počítač používat pro psaní, asi bych nemohl s klidným srdcem doporučit nic jiného než počítače Psion Series 5, 5mx a netBook. Nejen z důvodu jejich dobré klávesnice, ale i pro textový editor, který je na nich nainstalovaný.

Když se řekne slůvko *Word* v souvislosti s počítači, každý, kdo kdy na počítači psal obyčejný dopis, bude vědět, o který program se jedná. Také na počítačích Psion se textový editor nazývá Word a tomu stolnímu od Microsoftu se v mnohém podobá. Je nabitý funkcemi a s MS Wordem je plně kompatibilní – tedy alespoň ve směru *Psion – MS Word*. Obráceně to stoprocentně není možné, protože stolní Word má funkcí stále mnohonásobně více.

K dispozici je vše potřebné

Word je textovým editorem v pravém slova smyslu – neplýtvá zbytečnostmi vyhrazenými programům pro DTP, slouží hlavně pro pořizování textových dokumentů. Přesto disponuje slušnými formátovacími funkcemi: Psion standardně obsahuje tři české předinstalované fonty (Times New Roman, Arial a Courier New), písmo může být tučné, podtržené nebo psáno kurzívou. Pro zvýraznění je možné měnit velikost a v menu *Text|Písmo|Ostatní* můžete dokonce pro vybraný text určit, zda bude umístěn jako horní či dolní index.

Jenže každý zkušenější uživatel ví, že dělat nadpisy přímou změnou velikosti nebo řezu písma je přinejmenším nepraktické – proč nepoužít styly? Klepnete na tlačítko vlevo nahoře, zvolíte příslušný styl (Nadpis, Normal, Odrážka…) a pokud se vám ty předdefinované nelíbí, můžete si vytvořit vlastní. Dokument si poté uložíte jako šablonu a styly budete moci používat i jinde.

Nespoléhat se na předdefinované

Možnosti formátování ale nejsou omezeny jen na tyto drobnosti. Pestrou paletu formátovacích možností nabízí menu *Odstavec*. Můžete definovat *odsazení* řádků nebo prvního písmene odstavce, *řádkování*, *zarovnávání* řádků, anebo obohatit seznam *odrážkami*. V tomto menu se také editují jednotlivé styly.

Prostředí je podobné jako u MS Wordu, stačí zvolit styl a stiskem tlačítka vybrat, kterou vlastnost hodláte editovat. Text můžete také vyznačit rámečkem, jehož definice je skryta pod položkou *Ohraničení*. Podobně jako u každé funkce vidíte v dialogovém okně náhled výsledného efektu. Že tvůrci Wordu mysleli i na náročnější uživatele, dokazuje přítomnost funkce vložení konce stránky a vložení konce řádku.

Silnou zbraní Psionů jsou objekty – když budete chtít text oživit obrázkem, můžete do něj vložit objekt aplikace Sketch. Tlačítko pro tuto funkci je na pravé straně. Stejným způsobem je možné vložit i tabulku, graf nebo libovolný jiný objekt, pro který máte nainstalovánu aplikaci. Seznam všech vložitelných objektů zjistíte po zvolení položky *Vložit|Jiný objekt*. U vložených objektů můžete měnit jejich rozměry, ořezávat je, dále upravovat.

Výsledkem je dokument

Hotové dílo nejčastěji převedete do stolního počítače, kde je finálně upravíte. O formátování, které provedete už na Psionu, nemusíte mít strach, převede se také. Horší situace nastane při opačném směru konverze, kdy se v dokumentu Psionu složitější formátování ztratí.

nejpoužívanější klávesové zkratky

Vytvoření nového souboru	Ctrl + N
Otevření souboru	Ctrl + O
Ochrana souboru heslem	Shift + Ctrl + Q
Výběr celého dokumentu	Ctrl + A
Zkopírování výběru	Ctrl + C
Vyjmutí výběru	Ctrl + X
Vložení obsahu schránky	Ctrl + V
Vyhledávání v textu	Ctrl + F
Nahrazení v textu	Ctrl + H
Odstranění formátování	Shift + Ctrl + R
Zjištění počtu slov	Shift + Ctrl + W
Vložení speciálního znaku	Shift + Ctrl + C
Vložení konce stránky	Ctrl + Enter
Vložení konce řádku	Shift + Enter

Z Psionu se dá i tisknout, stačí k tomu nakonfigurovaný komunikační software na stolním počítači a samotný Psion, nebo lze použít tiskárnu podporující infračervený přenos.

Za největší přínos aplikace Word na počítačích Psion ale považuji její funkční soběstačnost – vzhledný dokument je možné vytvořit i s bohatými, ale přesto omezenými prostředky Psionu, a pokud máte Psion netBook, bude pro vás psaní stejně pohodlné jako na notebooku. ■

Seriál připravujeme ve spolupráci s firmou Point.X, výhradním distributorem značky Psion

z pohledu fotografa

Petr Lindner

letem světem ateliérem

Řada profesionálních fotografů by mohla vyprávět, jak kvůli digitálním fotoaparátům přišli o zajímavé zakázky. Jednoho dne se prostě někdo z vedení firmy rozhodne, že se už nebudou platit nekřesťanské peníze za fotografa, protože: „Když se koupí digiťák, můžeme si fotky do katalogu udělat sami.“ Viděl jsem nejeden výsledek a musím diplomaticky konstatovat, že to prostě nebylo ono. Přesto však lze digitální fotoaparáty amatérské či poloprofesionální třídy k takovýmto účelům v určité míře použít.

Něco ano, něco ne

Nejdříve je třeba uvést případy, kdy je použití spíše nesmyslné, než vhodné. Velmi bych váhal před fotografováním za účelem vytištění v kvalitním barevném prospektu, katalogu apod. První zábranou je rozlišení, které umožňuje jen velmi malé fotografie, druhou roli hraje barevná hloubka ve spojení s denzitou digitálního záznamu. Dobrý

diapozitiv středního nebo velkého formátu skenovaný na profesionálním skeneru snímky z digitálních fotoaparátů naší třídy přesvědčivě překoná.

Kde je tedy ta správná parketa digitálních fotoaparátů amatérské až poloprofesionální kategorie? Výborně se hodí pro publikování na Internetu. Funguje-li váš web jako prezentace produktů nebo dokonce jako internetový obchod, jsou snímky pořízené digitálním fotoaparátem to pravé. Další výhodné použití jsou nízkonákladové nabídkové listy, prospekty apod. tištěné digitálními tiskovými technologiemi, typicky laserovými barevnými kopírkami nebo na inkoustové tiskárně.

Jak na to

Jednu věc je třeba říci hned na úvod. Nebudeme se zabývat kompozicí scény, psychologií barev a jinými problémy, které jsou s fotografováním spojené. Stejně tak si nebudeme popisovat různé způsoby nasvětlení z hlediska zvýraznění nebo potlačení plastičnosti. V tomto článku si povíme, jak vyfotografovat předměty v amatérských podmínkách co nejvěrněji, bez světelných efektů, vícenásobných expozic apod.

Rada první: nespěchejte

Používejte stativ, displej LCD jako hledáček, externí zdroj a samospoušť. Stativ a displej umožní pečlivě zkomponovat scénu. Pálit od boku umí každý, ale pozorovat několik

minut naaranžované předměty na monitoru přístroje umožní nalézt chybějící nebo přebývající části, nehezké stíny nebo odlesky, zkrátka a dobře, záběr můžete udělat s rozmyslem. Napájecí zdroj je zde proto, abychom při dlouhodobě zapnutém monitoru nemuseli neustále vyměňovat akumulátory. A samospoušť? Nevěřili byste, že i na stativu můžete snímek rozhýbat spouští. Pomocí této funkce se vyplatí exponovat zvláště když hladina světla není nejvyšší.

Rada druhá: objektiv a blesk

Začneme nejdřív objektivem, přičemž tato rada platí pouze pro fotoaparáty se zoomem – nepoužívejte široké ohnisko objektivu, protože to většinou snímek poznamená sférickým zkreslením a vinětací. *Sférické zkreslení* znamená, že přímky nebudou na snímku zobrazené jako přímky, ale jako křivky vyboulené ven nebo dovnitř. *Vinětací* rozumíme tmavší podání okrajů snímku, které s trochou nadsázky může vypadat jako fotografování nějakým otvorem. Nesnažte se fotit předměty menší a vinětu v počítači oříznout, protože tak přicházíte o cenné obrazové body. Náprava obou vad je snadná – nastavte zoom na delší ohniskovou vzdálenost.

Nedoporučuji používat vestavěný blesk, přestože má na krátkou vzdálenost dostatečný výkon. Proč? Dává totiž ploché a kontrastní osvětlení. Světlo blesku, které přichází směrem od objektivu, umí zcela vyhladit strukturu povrchu předmětů, nehledě k tomu, že za nimi vykouzlí nehezké hluboké stíny.

Nezapomeňte také, že světla ubývá se čtvercem vzdálenosti, tudíž reálně hrozí pozadí tonoucí ve tmě.

Blesk je dobrá věc, ale musí se jednat o externí zařízení s výklopnou a otočnou hlavou. Jen tak je možné osvětlovat scénu nepřímo odrazem od stropu, boční stěny, odrazných desek apod. Už se nejedná o přímé světlo od objektivu a s trochou pokusů tak můžete plasticky modelovat osvětlení scény odraženým světlem. V tomto případě lze zapnout i vestavěný blesk, který pak „nepálí“ naplno, ale přizpůsobuje svůj výkon externímu blesku. Bohužel ne všechny digitální fotoaparáty umožňují připojení externího blesku a ne všechny z těch, které tuto možnost mají, umí synchronizovat externí blesk s vestavěným.

Synchronizace externího blesku s interním – vestavěné zábleskové zařízení pálí přímo, externí odrazem o strop

Rada třetí: běžte ven!

Nechci nikoho vyhazovat, ale pro nejlepší snímky opravdu běžte ven. Pokud to jen jde a fotografované předměty se dají přemístit, nachystejte si obyčejný stůl, velký bílý papír na pozadí a vyčkejte na správné počasí. To není ani ranní, polední či zapadající slunce, ale slunce pod mrakem. Jedině tak získáte rozptýlené světlo, které dokonale nasvětlí scénu bez stínů, a aby fotografie nepůsobila plošně, záleží už jen na kompozici. Jedná-li se o potřebu věrných snímků technického nebo dokumentačního charakteru, pak je fotografování venku bezesporu to nejlepší, co můžete v amatérských podmínkách udělat.

Ještě jedna rada: snažte se začít fotografovat před polednem. Pominu-li, že v tomto ročním období je brzy tma, pak důležitější je barva světla. Zapadající slunce (i když je pod mrakem) barví denní světlo do oranžových odstínů, který by vašim snímkům nemusely prospět.

Stejně tak jim neprospívají odrazy od barevných ploch v okolí snímané scény a pozor je třeba dávat i na oblečení fotografa. Taková sytě červená či žlutá bunda dokáže vykouzlit na snímaných předmětech barevný nádech, kterého se budete v počítači pracně zbavovat. Přitom stačí před expozicí odstoupit dál a je po problému. ■

bublina nebo zázrak?

Marek Lutonský

Mobilní telefon Nokia 7110

TEST výdrž 92 h při hovoru 90 min

DALŠÍ INFORMACE NA WEBU MOBILIT mobility.cpress.cz

Producenti mobilních telefonů volí v poslední době podobnou strategii: své výrobky s patřičným halasem ohlašují dlouhé měsíce dopředu a očekávání, která vzbudí, jsou skvělou reklamou téměř zdarma. S tímto postupem se však pojí riziko: nikdo se nedokáže těšit věčně a když se termíny uvedení stále oddalují, může se tato taktika obrátit i proti výrobci.

To je případ mobilního telefonu Nokia 7110, o kterém se téměř rok jen mluvilo a psalo, až se stal mýtem, který měl být spásou pro všechny mobilní telefonisty. Nyní, když se přišlo na to, že Nokia 7110 je pořád jen telefon, někteří z těch, kteří před tím vykřikovali „Sláva“, jsou zklamaní.

Zelená je tráva, Nokia je chameleón

Nokia 7110 je na dnešní dobu poměrně velký a těžký telefon. Na design může mít každý jiný názor, jisté ale je, že kvůli němu byla trochu ošizena ergonomie. Spodní tlačítka se přes výsuvný kryt ovládají obtížně, vysouvání krytu pružinou se uživatel bude muset naučit. Naopak obrovský displej je příjemný a někdy i velikost celého telefonu má něco do sebe.

Mám trochu obavy, jak se mechanické části telefonu osvědčí po měsících usilovného používání. Vedle krytu, ve kterém je mikrofon s tělem propojený kontakty, myslím také na mechanický ovládací váleček. S ním je možné rychle probíhat seznamy a stisknutím zvolit položku. Operační systém telefonu ale občas válečku nestačí a ať točíte seberychleji, položky stále přeskakují svou neměnnou rychlostí.

Proč vlastně?

Nebudu plýtvat místem na popis funkcí, které nabízí každý telefon. Zkusím odpovědět na otázku, z jakých důvodů by bylo výhodné pořídit Nokia 7110.

DOPORUČENO REDAKCÍ ČASOPISU MOBILITY OPRAVDOVÁ MOBILITA 8/99 mobility

Mobilní telefon Nokia 7110 „Za přínos nejnovějších technologií uživateli“

Jedním z největších lákadel je kapacita paměti. Telefon nabízí až 1 000 míst pro jména, ke každému z nich je možné přidat několik telefonních čísel a pár textových informací. Nokia 7110 disponuje pamětí pro padesát textových zpráv roztříděných do složek, nabízí kalendář, do kterého je možné zaznamenat více než pětistovku položek. Nokia sklízí výtky za nezvyklé oddělení paměti na kartě SIM a paměti telefonu, které nelze používat současně; vždy je možné prohlížet jen jednu databázi.

Palm nebo mobilní telefon?

Mohlo by se zdát, že telefon může suplovat funkce kapesních počítačů. Méně náročným opravdu může vyhovovat, kdo ale někdy pracoval s nějakým kapesním počítačem, bude chtít víc. Zatím není vyřešena synchronizace dat se stolním počítačem (prý bude), není možné nainstalovat další software, tuším problémy s českými znaky, do telefonu nevměstnáte větší poznámky a neumí také úkoly. Z pohledu časově-organizačních funkcí lze telefon přirovnat k tzv. *organizérům* – levným elektronickým diářům. Těm ale právě z důvodu velmi omezených možností komunikace nepatří budoucnost.

Další potíží je zadávání dat – ta do Nokia 7110 musíte zadat ručně a to je dost obtížné. Telefon

Skutečná velikost displeje Nokia 7110

jak dlouho vydrží mobily?

TEST výdrž 76 h při hovoru 60 min

Jedním z nejdůležitějších parametrů, na které klademe důraz při výběru mobilního telefonu, je *výdrž*. Všichni výrobci sice ke svým přístrojům udávají výdrž v pohotovostním stavu a délku hovoru, ale praxe ukazuje, že tyto hodnoty jsou spíše teoretické a v reálném provozu jich nedosáhnete. Navíc – k čemu je čistý čas hovoru a pohotovostní doba, když potřebujete znát kombinaci těchto časů?

Konečnou odpověď na otázku výdrže mobilních telefonů může dát náš *Test výdrže Mx*. Celou metodiku testování najdete na webu Mobilit, zde alespoň ve zkratce: s testovaným mobilním telefonem se určitou dobu volá (podle typu testu 90, 60 nebo 30 minut), pošle se na něj stanovený počet textových zpráv (20) a měří se, jak dlouho s touto zátěží vydrží v pohotovostním stavu. Výsledkem je doba v hodinách.

Začíná se testem M90. Když telefon nezvládne 90 minut hovoru tohoto testu (hovory jsou rovnoměrně rozloženy do dvou dnů), následuje test M60, případně posléze M30. U výsledku je proto vždy nutné zmínit typ testu, protože například mobil, který u testu M60 dosáhne delšího času než jiný telefon u M90, je přesto horší.

Na dobu výdrže však působí celá řada vlivů. Doba hovoru je velmi závislá na kvalitě signálu v místě měření – z tohoto důvodu všechny telefony testujeme v laboratoři Computer Pressu, kde je průměrně kvalitní signál sítě Paegas (výjimky jsou vždy označeny).

Můžete srovnávat!

I přes přesné dodržování metodiky testování však nelze výsledky Testu výdrže Mx brát jako závazné a nemůžou sloužit například pro reklamaci telefonu. Pokud se s telefonem budete pohybovat ve slabém signálu, může být čistá doba hovoru až poloviční oproti mobilu v kvalitním pokrytí. Protože ale testování probíhá ve stále stejných podmínkách, jsou výsledky srovnatelné a z grafu, jehož aktuální verzi najdete spolu s dalšími údaji na webu Mobilit, zjistíte, které mobilní telefony vydrží dlouho a na které byste si z hlediska výdrže měli dát pozor.

Spatříte-li potom u testu telefonu logo uvedené u prvního odstavce tohoto rámečku, znamená to, že přístroj při testu M60 (tzn. během testu se provedlo celkem 60 minut hovoru) vydržel 76 hodin na jedno nabití baterie.

Perpetuum mobile

Výdrž testovaných mobilních telefonů1

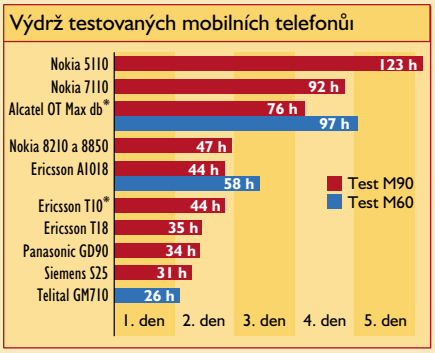

Graf je sestaven z hodnot, které jsme zjistili testem Mx. 1 U některých telefonů jsme provedli dva testy – výsledky testu M90 s devadesáti minutami hovoru ukazují červené sloupečky, modré hodnoty odpovídají testu M60 s hodinou hovoru (telefon Telital GM710, u kterého najdete jen modrý sloupek, test M90 nezvládl).1

*test byl proveden v síti EuroTel

Kartu SIM pro testování poskytla společnost RadioMobil, provozovatel sítě Paegas

sice nabízí systém T9 pro rychlé psaní (T9 automaticky doplňuje známá slova), ale jen v angličtině a němčině. Nokia asi chtěla Čechům udělat radost a při psaní textových položek nyní můžete používat diakritiku. Ale když za písmenem e nenásleduje očekávané *f*, ale znaky é a ě, můžete zapomenout na do kůže proniklé psaní textových zpráv téměř poslepu (sítí SMS s diakritikou stejně neprojde).

Jak se vám líbí?

Co říkáte na mobilní telefon Nokia 7110?
Zdroj: anketa Mobilit (3 808 respondentů)

Kolik byste dali za Nokia 7110?
Zdroj: anketa Mobilit (4 138 respondentů)

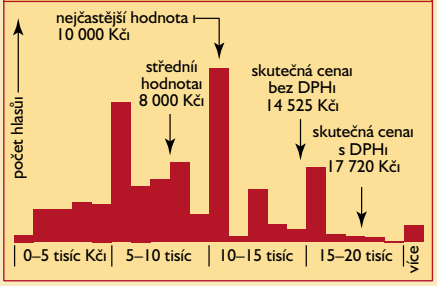

Telefon je vám zjevně sympatický, hlavní překážkou proti jeho pořízení může být cena, která se značně liší od průměrných představ. Přesto by si za ni Nokia 7110 pořídilo 12 % hlasujících.

Mobilní Internet v ruce

Nokia 7110 je prvním telefonem, na kterém je možné prohlížet WAP. V době uzávěrky Mobilit ještě nebylo známo, s jakou cenovou politikou přistoupí k WAPu RadioMobil, ale pro klienty EuroTelu, kteří za minutu wapování zaplatí jen dvě koruny, by tato funkce mohla být důležitým argumentem. Snadný přístup k informacím, které potřebujete, může být neocenitelný. Zobrazování WAPu na Nokia 7110 sice není nejkomfortnější, ohlašované telefony by měly podporovat více formátovacích funkcí, jako jsou různé typy písma nebo tabulky, prakticky ale v současné době není s čím srovnávat.

Dav očekával zázrak

Nokia má smůlu, že se zasvěcená veřejnost na telefon dívá trochu zaujatě a nechce se smířit s tím, že to není tak úplně vysněný ideál. Nokia 7110 je normální telefon, na kterém se stejně jako na jiných přístrojích najdou chyby. Nicméně je to zařízení, kterým se finská značka opět vzdálila od konkurence a ta se na starší telefony Nokia už pěkně dotahovala! A ocenění Opravdová mobilita? Kdyby je nedostal tento telefon, nevím komu bychom je příště mohli udělit. ■

cenová osa

- Nokia 7110 (14 525 Kč)
- Motorola TimePort L7089 (14 290 Kč)
- Siemens S25 (12 999 Kč)
- Nokia 6150 (11 990 Kč)

ve zkratce

mobilní telefon

Nokia 7110

Zdroj: Agora Plus, telefon: (05) 43 42 34 11, web: www.agora.cz
Běžná cena: 14 525 Kč bez DPH • 17 720 Kč s DPH
Dotovaná cena EuroTel: 10 652 Kč bez DPH • 12 995 Kč s DPH

síť: GSM 900/1800
rozměry: 125 × 53 × 24 mm
hmotnost: 141 g
udávaná pohotovostní doba: 55–260 h
udávaná doba hovoru: 150–270 min
test výdrže Mobilit: 92 h při 90 min hovoru
doba nabíjení: 2 h
kapacita paměti: až 1000 jmen v telefonu (ke každému až 5 čísel a 2 textové záznamy), max. 250 jmen na kartě SIM, 50 míst pro textové zprávy, 660 položek v kalendáři
počet míst v seznamu: 10 odchozích, 10 příchozích a 10 zmeškaných hovorů
počet řádků displeje: displej 96 x 65 bodů, zpravidla 6 řádků (z toho 2 systémové), pro psaní SMS 4 řádky

druh vyzvánění: normální, tiché, krokové, vibrační, podle skupin volajících
počet vyzváněcích tónů a melodií: 35 + 4 místa pro přijatá vyzvánění, není možné složit vlastní vyzvánění
standardní příslušenství: cestovní dobíječka, CD se softwarem

vlastnosti a funkce, které přístroj podporuje nebo obsahuje:
budík, časové funkce, české menu, datové služby (14,4 Kb/s), EFR, hardwarový modem, hry, IrDA, kalkulačka, organizér, SIM Toolkit, vnitřní paměť pro SMS (50 míst), vyzváněcí profily, WAP

vlastnosti a funkce, které přístroj neobsahuje nebo nepodporuje:
hlasové ovládání, minutové pípání

skřítci

Marek Lutonský

Mobilní telefony Nokia 8210 a 8850

TEST výdrží 47 h při hovoru 90 min

DALŠÍ INFORMACE NAJDETE NA WEBU MOBILIT mobility cpress.cz

Mobilní telefony různých značek bývá možné přesně rozdělit do tří kategorií. Základní a nejlevnější modely jsou na jednom konci Gaussovy křivky, největší skupinu tvoří mobily střední třídy za průměrnou cenu a špičku zdobí bonbónky pro elitu, které u mobilu rozhodně nejde jen o telefonování.

Nokia, které v poslední době luxusní telefon čím dál více chyběl, má nyní hned dva nové malé telefony: 8210 a 8250. Na konkurenci ale neútočí jen kvantitou – oba dva mobily se na špičku třídy miniatur staví i svými možnostmi.

Dva a přitom jeden

Nokia naštěstí nezvolila stejnou cestu jako u modelu 7110 a tyto nové telefony ohlásila jen pár měsíců před jejich opravdovým uvedením. Zatímco s modelem 8210 udělala pořádný humbuk – uvedla jej u příležitosti oslavy třiceti let módního návrháře Kenza v oboru – Nokia 8850 přišel tiše, téměř nepozorovaně. Proč jsme pro dva telefony zvolili jeden článek? Jsou totiž až na detaily úplně stejné. Až na vnější vzhled a konstrukci, pár na nich závislých funkcí a hlavně cenu.

Skřítku, milý skřítku

Nokia 8210 a 8850 se opravdu řadí mezi nejmenší telefony GSM na trhu, od rekordního Ericssonu T28 je dělí jen šest kubických centimetrů a každá kapsa je pro ně dost velká.

Při prezentaci modelu 8210 se Nokia více než parametry ohání sloganem „Žijte svůj vlastní styl" a míří tím hlavně na různobarevné výměnné kryty, s jejichž pomocí si každý může telefon přizpůsobit své nátuře. Jenže to je právě velká slabina tohoto telefonu: plastový kryt totiž i při jemném uchopení velice nepříjemně vrže a píští – u přístroje, který používáte hlavně u ucha, to je nepřijatelná vlastnost.

Nokia 8850 nemá výměnné kryty, povrch je z matného kovu a jde o nejluxusnější (řekl bych, že nejen z pohledu ceny) mobilní telefon, na který u nás můžete narazit. Výsuvný kryt tlačítek je aktivní, lze jím zvedat a ukončovat hovory, jen u něj nepotěší jeho občasná rezonance při vibračním vyzvánění – to je však menší malér než vrzající kryty. Celkově je 8850 k nakousnutí – chromovaná tlačítka jsou stejně jako displej podsvětlena modrobílým světlem, designéři si vyhráli s každým místečkem.

Komu zavolala moje kapsa?

Oba telefony s vestavěnou anténou, jejíž technologii už Nokia dokonale zvládla, mají velmi malá, přesto však použitelná tlačítka. Kromě známých prvků u mobilů této třídy překvapí okénko infračerveného portu a opět nový konektor ve spodní části přístroje. K němu je možné připojit různé druhy nabíječek a osobní sadu hands-free; těžké instalační sady pro hlasité telefonování se pro tyto telefony nenabízí.

V ovládání, které je u obou telefonů stejné, Nokia nepředvádí žádnou revoluci a zůstává u svého osvědčeného modelu. Jak se přidávají funkce, počet položek v nabídce stále roste, přesto je ale menu stále přehledné. Píšu to pořád a nehodlám přestat – jak jen by se u Nokia 8210, který nemá kryt tlačítek, hodilo automatické blokování klávesnice proti náhodnému stisknutí … proč Nokia tuto funkci pořád ignoruje?

Když mluvíte do dlaně

Kdybyste si měli vybrat z telefonů nejvyšší třídy a dívali se jen na funkce, pravděpodobně byste museli zvolit jeden z těchto telefonů. Umí všechno, co jiné přístroje v této třídě, a často to zvládnou ještě lépe. K tomu nabízí další možnosti a jejich ovládání je maximálně příjemné. Také výdrž na baterie je slušná a ani cena není (teď píši o levnějším mobilu) přemrštěná.

Největší výhoda telefonů – jejich velikost – může někoho i odradit. Na malá tlačítka si rozměrnější prsty někdy nezvyknou a hovořit do přístroje, jehož spodní část je skryta v dlani a téměř se ještě dotýká ušního lalůčku, může být pro někoho nepřekonatelný problém.

Ještě zbývá vyhranit dva testované modely vůči sobě. Jejich funkce jsou opravdu totožné, vybírejte jen podle designu. Ovšem rozhodnutí, jestli kovový obal s výsuvným krytem tlačítek a jiná barva podsvětlení vyváží šestitisícový rozdíl mezi Nokia 8210 a 8850, je zcela subjektivní a musím jej nechat na vás. ■

cenová osa

- Motorola V3688 (25 619 Kč)
- Nokia 8850 (24 040 Kč)
- Ericsson T28 (22 947 Kč)
- Nokia 8810 (22 127 Kč)
- Nokia 8210 (17 940 Kč)

ve zkratce

mobilní telefon

Nokia 8210 a (Nokia 8850)

Zdroj: Nokia [Agora Plus]
telefon: (02) 21 85 51 00 [(05) 43 42 34 11] , web: www.nokia.cz [www.agora.cz]
Běžná cena: 17 940 Kč/21 887 Kč [24 040 Kč/29 328 Kč] bez DPH/s DPH

síť: GSM 900/1800
rozměry: 102 × 45 × 17 mm [100 × 44 × 17 mm]
hmotnost: 79 g [91 g]
udávaná pohotovostní doba: 50–150 h
udávaná doba hovoru: 120–200 min
test výdrže Mobilit: 47 h při 90 min hovoru (měřen model 8210)
doba nabíjení: 1,7 h (měřen model 8210)
kapacita paměti: 250 čísel v paměti telefonu, až 250 čísel na kartě SIM, 50 záznamů v kalendáři
počet míst v seznamu: 10 odchozích, 10 příchozích a 10 zmeškaných hovorů
počet řádků displeje: 3 + 2 řádky symbolů a kontextového menu, pro SMS totéž

druh vyzvánění: normální, tiché, krokové, vibrační, podle skupin volajících
počet vyzváněcích tónů a melodií: 35 + 5 míst pro přijatá vyzvánění, není možné složit vlastní vyzvánění
standardní příslušenství: cestovní dobíječka [+ CD se softwarem]

vlastnosti a funkce, které přístroj podporuje nebo obsahuje: budík, časové funkce, české menu, datové služby (9,6 Kb/s), EFR, hardwarový modem, hlasové ovládání (8 čísel), hry, IrDA, kalkulačka, organizér, SIM Toolkit, vyzváněcí profily, WAP

vlastnosti a funkce, které přístroj neobsahuje nebo nepodporuje: minutové pípání, vnitřní paměť pro SMS, WAP

mobiliář

Mobilní telefony

Několik zajímavých novinek svým současným i potenciálním zákazníkům **přichystal RadioMobil**. Pokud si stihnete aktivovat tarifní program ještě do konce ledna, nebudete muset platit jeden měsíční paušál. Kromě toho jsou noví klienti lákáni na mobilní telefon Nokia 5110 za 1 Kč a všichni zákazníci RadioMobilu už mohou pomocí svého mobilního telefonu podobně jako klienti EuroTelu konverzovat na teletextu TV Nova (stránka 870).

Zatímco EuroTel v době uvedení Paegas Internet Call veřejně ohrnoval nad internetovou telefonií nos s poukazem na vyšší kvalitu klasického hovoru, sám tuto technologii vyvíjel a dnes **je v prosazování NetCall 55 velmi agilní**. Před Vánocemi přidal do seznamu dalších 17 podporovaných zemí a celkem jich je v současnosti 64. Důsledkem tvrdé konkurence je skutečnost, že s předplacenými kartami obou našich operátorů se do New Yorku dovoláte levněji než na libovolný telefon v síti Českého Telecomu.

Informaci o odcizených vozidlech z databáze Ministerstva vnitra nebo **nejnižších cenách benzínu** ve zvolené lokalitě můžete zjistit jen s pomocí mobilního telefonu. Postačí poslat e-zprávu a chvíli počkat, než přijde textová zpráva s požadovanou informací. Více informací najdete v *Mobilním servisu* na straně 29.

Stránky připravené pro WAPové telefony a prohlížeče u nás už nenabízí jen EuroTel, ale i **zpravodajský deník Mobil Server**. Adresa je wap.mobil.cz a kromě zpravodajství na této adrese najdete i prohledávač U Zdroje. Technologii WAP začal podporovat i **diskusní server Mageo** (www.mageo.cz).

S nabídkou pro zájemce o poskytování služeb založených na standardu WAP **přišel Hewlett-Packard**. V jeho nabídce se objevil HP NetServer s nainstalovaným operačním systémem Windows NT a WAP Serverem společnosti Nokia.

Velmi rychlý přístup k Internetu z mobilních telefonů je zatím oříškem, ale současně také výzvou. Motorola a Cisco se rozhodly neponechat nic náhodě a ve Velké Británii vybudují výzkumné středisko pro vývoj a implementaci vysokorychlostních mobilních datových technologií. Tyto dvě společnosti jsou mimo jiné také dodavateli infrastruktury GPRS pro RadioMobil.

Kapesní počítače

Že **ocenění Psionu Revo** v minulém čísle Mobilit nebylo náhodné, dokazuje i získání ceny *„Nejlepší hardware“* na výstavě Comdex Fall 99. Pro tento velmi podařený kapesní počítač už je k dispozici také plná lokalizace a společnost Point.X ji k Revům, které jsou zakoupeny u ní, nabízí zdarma.

Společnost Motorola se rozhodla pro **nákup licence operačního systému pro kapesní počítače PalmOS**. Současně vstoupila do společnosti Palm Computing, odkoupila část akcií od společnosti 3Com. Pravděpodobným cílem jsou tzv. chytré (smart) mobilní telefony s operačním systémem PalmOS. Jak taková spolupráce může vypadat se můžete přesvědčit v Mobilitkách v pohledu na Qualcomm pdQ.

barevný sympaťák

Rostislav Kocman

Mobilní telefon Ericsson T10 (předplacená sada Nový Go Styl)

TEST výdrž 44 h při hovoru 90 min

DALŠÍ INFORMACE NAJDETE NA WEBU MOBILIT mobility.cpress.cz

Několik týdnů před Vánocemi začal EuroTel prodávat předplacenou sadu *Nový Go Styl* s mobilním telefonem *Ericsson T10* a v tom okamžiku se nejspíš čerství majitelé podobné sady se starším telefonem *Ericsson GF 768* bili do hlavy kvůli tomu, že ještě nepočkali. Co je na tomto telefonu tak zajímavého? Pokud jste už drželi v ruce Ericsson T18, odmyslíte si aktivní kryt klávesnice, obejdete se bez hlasového ovládání a dalších prkotin a vezmete na vědomí, že vše je za téměř poloviční cenu, tak víte, o čem je řeč.

Nadčasový

Model T10 je dalším důkazem podivné evoluce značky Ericsson, svůj design až na drobnosti převzal z již zmíněného mobilu 768. Že vypadá celkem moderně? Vypadá a to vězte, že jeho designéři jsou dnes už o dva roky starší. Malinký, lehounký – ale zase ne moc, v kapse jej snadno ucítíte.

Skutečná velikost displeje Ericssonu T10

Kryt klávesnice sice nelze využít pro přijmutí či odmítnutí hovoru, při telefonování je ale praktický, protože je v něm umístěn zvukovod k mikrofonu; druhá strana vás velmi dobře slyší. Pokud se vám ale bude zdát, že volaný nemá Ericsson T10, může být na vině spíš malý otvor reproduktoru tohoto mobilu, který máte přiložený k nesprávné části ucha. Takže při špatném zvuku posuňte telefon trochu dolů nebo tlačítky na boku zvyšte hlasitost.

Nezatěžuje zbytečnostmi

Tlačítka pro regulaci hlasitosti mají ještě jednu zdařilou funkci při psaní krátkých textových zpráv. Stisk horního tlačítka a klávesy rovnou napíše druhé písmeno v řadě, dolní tlačítko píše třetí znak, pro další znaky postačí zmáčknout klávesu několikrát. Pro textové zprávy je místo i v paměti telefonu a podobně i pro telefonní čísla nabízí T10s 100 míst v telefonním seznamu (to může být zajímavé zejména pro majitele karet Go s 90 místy pro telefonní čísla).

Přestože je mezi uživateli mobilních telefonů stále rozšířený názor, že telefony Ericsson mají nepřítulné ovládání, není to pravda. Byl to první Ericsson, který jsem delší dobu používal, ale ovládat jsem se jej naučil během několika minut – menu je intuitivní a přehledné. Spokojen jsem byl i s výdrží a kvalitou přijímací části. Třířádkový grafický displej není největší, ale pro čtení nebo psaní textových zpráv dokonale stačí.

Vypadá pěkně s kýmkoli

Jestli váhavce nepřesvědčily funkce, možná je zaujme vizáž telefonu. Bude se líbit i dámám, do kabelek je ideální a pokud si to budou přát, můžou mít T10 v růžové či žluté barvě. Pánům se mobil pohodlně vejde do kapsy kalhot, a i když se nevyrábí v černém provedení, rušivě nebude působit ani tmavě modrá.

Jestliže ani tyto vlastnosti nepřitahují, určitě zapůsobí nejpádnější argument – za cenu, kterou nabízí někteří prodejci, budete mobilní telefon s většími možnostmi těžko hledat. ■

cenová osa

- Ericsson T18s (12 290 Kč) – EuroTel
- Ericsson T18s (10 510 Kč) – Celadon Group
- Ericsson T10s (7 703 Kč) – GSMobil
- Ericsson T10s (6 143 Kč) – sada Nový Go styl
- Siemens C25 (5 736 Kč) – sada Paegas Twist

ve zkratce

mobilní telefon

Ericsson T10s

Zdroj: EuroTel, telefon: 0800 180 033, web: www.eurotel.cz
Běžná cena: 7 703 Kč bez DPH • 9 378 Kč s DPH (GSMobil)
Předplacená sada Go: 6 698 Kč bez DPH • 7 495 Kč s DPH

síť: GSM 900/1800
rozměry: 105 × 49 × 24 mm
hmotnost: 146 g
udávaná pohotovostní doba: 80–100 h
udávaná doba hovoru: 2–4 h
test výdrže Mobilit: 44 h při 90 minutách hovoru
doba nabíjení: 1,5 h
kapacita paměti: 100 čísel v paměti telefonu, další čísla na SIM, 15 míst pro SMS
počet míst v seznamu: 30 míst pro odchozí, příchozí i zmeškané hovory
počet řádků displeje: 2 + 1 řádek ikon, 3 řádky u SMS

druh vyzvánění: normální, tiché, krokové, vibrační
počet vyzváněcích tónů a melodií: 7 + 2 vlastní
standardní příslušenství: dobíječka, držák za opasek

vlastnosti a funkce, které přístroj podporuje nebo obsahuje:
budík, časové funkce, české menu, datové služby (9,6 kb/s), EFR, kalkulačka, minutové pípání, SIM Toolkit (EuroTel jej nepodporuje), vnitřní paměť pro SMS

vlastnosti a funkce, které přístroj neobsahuje nebo nepodporuje:
hardwarový modem, hlasové ovládání, hry, IrDA, organizér, vyzváněcí profily, WAP

volejte zadarmo

Michal Zámečník

Mobilní radiostanice Motorola

EuroTel získal miliontého zákazníka, zanedlouho se to jistě podaří i RadioMobilu, je zde třetí operátor. Pokrytí signálem je více než dostatečné, mobilní telefony oplývají mnoha vyspělými funkcemi, a proto není divu, že se v této souvislosti téměř zapomíná na *radiostanice* – jako by jim už odzvonilo.

Radiostanice se přitom uplatní všude tam, kde je potřeba být v kontaktu s konkrétními lidmi, kde na malé vzdálenosti vzniká potřeba neustále komunikovat. Vysílačky pomohou zefektivnit práci v terénu, obchodních domech, továrnách, skladech, ale jejich výhody oceníte i v soukromí, třeba při různých sportech.

Není nad to být na dosah

Výhody bezplatného a jednoduchého používání radiostanic Motorola jsem využil při snowboardingu v Alpách. Zdejší množství sjezdovek mnohdy vede k tomu, že se odloučíte od ostatních přátel, se kterými jste přijeli lyžovat, ale když jsem měl v kapse vysílačku, nebylo nic jednoduššího než stisknout tlačítko a zeptat se, kde se momentálně nacházejí.

Dosah signálu je závislý na vysílacím výkonu a potom na terénu, ve kterém se pohybujete. Můžete komunikovat do vzdálenosti 3 km a i když se kvalita zvuku nedá srovnávat s mobilními telefony, absence jakýchkoli aktivačních poplatků a poplatků za samotné volání za to stojí. Radiostanice jsem vyzkoušel i v několikapatrové budově a musím konstatovat, že ani železobeton není pro signál překážkou.

Tip 007: v nové bondovce „Jeden svět nestačí" si všimněte, čím dává Elektra King pokyn padouchu Renardovi (těsně před tím, než James stiskne spoušť) – je to radiostanice Motorola Talkabout.

Tady orel

Testovali jsme dva na první pohled velmi odlišné přístroje. Větší *Motorola handiepro euro446* a o něco menší *Motorola Talkabout 200* s neotřelým vzhledem ručního granátu. Jejich funkce a obsluha jsou však téměř totožné a velice jednoduché. Pokud jste zvládli mobilní telefon, vysílačka je proti němu hračka.

Po zapnutí přístroje se na displeji zobrazí dvě čísla. Větší označuje číslo kanálu a menší tzv. kód PL. Chcete-li komunikovat s jinými přístroji, jejich kanál včetně kódu PL musí být stejný. Potom stačí nastavit hlasitost a po stisknutí vysílacího tlačítka můžete hovořit, jeho uvolněním přepnete na příjem. K oběma přístrojům je možno připojit sluchátko s mikrofonem a využít funkce VOX – ovládání radiostanice hlasem.

Téměř dvojčata

Jaké jsou mezi oběma typy přístrojů rozdíly? Kromě vzhledu je největším rozdílem způsob napájení. Výrobce sice udává u obou typů téměř stejnou životnost, ale tužkové baterie v menším Talkaboutu vydržely skoro třikrát déle než akumulátor NiCd v euro446. V tužkových bateriích vidím i další výhodu – pokud kdekoli zůstanete bez energie, jednoduše koupíte nové baterie.

Přibližujeme se světu

V době, kdy Motorola představila vysílačky řady Talkabout, byly jejich frekvence v pásmu, které bylo běžným uživatelům v ČR nepřístupné – vysílačky nebylo u nás možné používat. Protože se ale přibližujeme normám Evropské unie, nyní už můžete vysílat, jak se vám zlíbí. Z testovaných modelů doporučuji menší a designově hezčí Talkabout 200 – jeho parametry jsou mnohdy lepší a cena poloviční. ■

ceny v osa

Motorola handie pro euro 446 (7 000 Kč)

Motorola Talkabout 200 (3 500 Kč)

ve zkratce

radiostanice **Motorola Talkabout 200 (Motorola handie pro euro 446)**

Zdroj: Motorola
telefon: (02) 21 85 21 01 , www.motorola.cz
Cena: 3 500 Kč/4 270 Kč [7 000 Kč/8 540 Kč] bez DPH/s DPH

rozměry: 116 × 64 × 25 mm + 65 mm anténa [130 × 55 × 35 mm + 70 mm anténa]
hmotnost: 200 g [přibližně 300 g]
použité frekvence: 8 frekvencí v rozsahu 446,00625 až 446,09375 MHz
počet kanálů/kódů PL: 8/38
dosah signálu: 3 km (podle terénních podmínek)

napájení: 3 tužkové baterie AA [akumulátor NiCd]
kapacita paměti: 99 čísel v paměti telefonu, další čísla na SIM, 15 míst pro SMS
pohotovostní doba: 20–30 h [10 h]
doba hovoru: udávaná 4 h
doba nabíjení: - [1 h]

Notebooky

Nový vzhled a přehlednější strukturu získaly prodejní weby AutoContu (shop.autocont.cz, www.hpworld.cz). Na těchto stránkách si můžete pořídit kompletní sortiment společnosti Hewlett-Packard, stejně jako i výrobky jiných společností. Nově jsou zařazeny i herní konzole Sony Playstation a Nintendo Gameboy, které AutoCont začal prodávat.

Společnost **Oasa Computers se rozhodla změnit image** a představila nové jméno, pod kterým budou nabízeny její produkty – *Your System*. Pro čtenáře Mobilit je zajímavý sortiment notebooků značek Acer, Compaq, Fujitsu, Siemens, Toshiba a vlajková loď – notebooky IBM. Takže pokud se pro některý z těchto výrobků rozhodnete, nepořídíte si je v Oase, ale v Your System.

Příznivci nejvýkonnějších notebooků se můžou těšit na přicházející nabídku těchto modelů. Společnost Pell's začíná nabízet model *NEC Versa LXi* s procesorem Mobile Pentium III a aktivním displejem s uhlopříčkou 15,1". Zatím jsou v nabídce pracovní frekvence procesoru 450 a 500 MHz, standardní velikost paměti je 64 MB. Výměnné moduly a příslušenství je kompatibilní s předchozími modely LX a SX.

Pozadu není ani společnost Fujitsu Siemens Computers. V její nabídce jsou tři nové modelové řady – *Lifebook S* s Pentiem III a hmotností jen 1,7 kg, *Lifebook B* s hmotností 1,4 kg a dotykově citlivým displejem o úhlopříčce 10,4" a nakonec výkonný multimediální *Lifebook C*, který je vedle těchto notebooků *jen průměrný*, zato za vynikající cenu vzhledem k výkonu.

Notebooky Toshiba se dobře prodávají. Za poslední čtvrtletí loňského roku se jich k českým zákazníkům dostalo 1 809, za celý rok prodej překročil hranici pěti tisíc kusů! To je o 20 % více než v roce 1998. Tato čísla jen potvrzují pozici Toshiby mezi vedoucími značkami na českém trhu s notebooky.

Digitální fotografie

Pořádné **dělo mezi kompaktními digitálními fotoaparáty** představil Canon. Jeho *PowerShot S20* překonal hranici tří megapixelů a zastavil se na čísle 3,34 milionů bodů na snímacím prvku CCD. Díky tomu je maximální rozlišení pořízené fotografie 2 048 × 1 536, což by mělo stačit i náročnějším fotografům.

Zajímavý fotoaparát se objevil v nabídce společnosti Quentin – *Agfa ePhoto 780c*. Podle technických parametrů nejde o nic profesionálního, ale o pomocníka do kanceláře nebo do domácnosti, kde by mohl zaujmout. Je totiž nabízen za vskutku zajímavou cenu – 9 900 Kč i s DPH.

S výhodnými nabídkami jako by se roztrhnul pytel – **DTP Studio nabízí balíček FotoRedaktor C2000**. Součástí je digitální fotoaparát Olympus Camedia C2000zoom a software Corel Print Office CZ a Corel Draw! 9. Cena celé sestavy je podstatně menší než v případě pořizování jednotlivých komponent zvlášť – činí 33 485 Kč bez DPH.

úžasné síly zdroj

Marek Lutonský

Přenosný počítač Psion netBook Pro

Psion před několika měsíci představil nový přenosný počítač netBook, který – pokud se na něj díváme měřítky používanými ve světě Windows CE – je možné přiřadit do třídy HPC. V této řadě nabízí dvě zařízení lišící se hlavně výkonem procesoru a množstvím paměti – *netBook Pro* a *netBook Series 7*.

NetBook je možná trochu méně elegantní než menší počítače Psionu, ale u žádného přenosného počítače jsem zatím neviděl pravou kůži jako krycí materiál. Největší předností je velký displej a ergonomická klávesnice, díky kterým je toto zařízení možné efektivně používat pro činnosti vyhrazené notebookům.

Do barevna

Jde o první Psion s barevným displejem, ale přiznám se, že bych v nastavení přivítal volbu „do černobíla“. Operační systém EPOC se mi v barevné verzi nelíbí, barva v něm příliš nepomáhá a zdá se mi, že byl vykolorován jen proto, aby byl barevný. Nedá se mu ale v žádném případě upřít kontrast, nesrovnatelný s monochromatickými displeji malých Psionů.

Displej je dotykový a ovládá se perem skrytým v těle netBooku. Změn naznaly pevné ikony, které byly u starších Psionů umístěny ve spodní části displeje. Nyní jsou po obou jeho bocích, je jich více a čtyři z nich jsou uživatelsky programovatelné.

Na klávesnici, kterou lze velikostí přirovnat k notebookům, se skvěle píše. I když je horní řada s číslicemi a znaky s diakritikou oproti běžné počítačové klávesnici trochu posunuta a některé znaky najdete jinde, než byste je čekali, nic lepšího na podobných strojích nenajdete.

NetBook komunikuje přes sériové nebo infračervené rozhraní, je v něm místo pro PC karty, standardních 32 MB operační paměti je možné rozšířit kartami typu CompactFlash. Napájení zajišťují akumulátory dobíjitelné z elektrické sítě. Ukazateli stavu baterie se ale nedá věřit. Jen pár chvil poté, co jsem se radoval, že po několikahodinové práci ubyla jen třetina kapacity akumulátoru, se indikátor baterie červeně rozblikal a začal vyžadovat dobití. Plně nabitý netBook, na kterém se nepracovalo, vydržel v provozu osm hodin.

Základní aplikace jsou velmi podobné těm, které jsou na menších Psionech, netBook je ale díky své podpoře jazyku Java připraven pro další programy; ideálně pro aplikace z podnikové sféry šité na míru.

Pro obchodní cestující

NetBook jsem během testování nejvíc ocenil na svých služebních cestách. Stačilo vedle něj položit mobilní telefon s modemem a infračerveným portem, a už jsem byl připojený k Internetu, ke své e-mailové schránce … mohl jsem komunikovat stejně, jako bych seděl v kanceláři. Na tiskové konferenci jsem si do netBooku dělal poznámky, v čase mezi dvěma schůzkami jsem rozepsal článek, soubory se později při synchronizaci přenesly do stolního počítače.

Totéž mohu dělat rovněž s menšími kapesními počítači, ale práce s nimi je právě kvůli jejich titěrnosti o mnoho méně produktivní – totéž mohu dělat i s notebookem, ale ten je větší, těžší a mnohem méně operativní. NetBook otevřu a ihned mohu pracovat. ■

Barva hlavně jen pro barvu

cenová osa

- Psion netBook Pro (46 990 Kč)
- Psion netBook Series 7 (39 990 Kč)
- HP Jornada 820 (38 940 Kč) – Windows CE HPC
- Psion 5mx Series (25 990 Kč)

ve zkratce

přenosný počítač

Psion netBook Pro

rozměry: 235 × 182 × 37 mm
hmotnost: 1 150 g s bateriemi
pohotovostní doba: 8 hodin
operační systém: Epoc 32
způsob ovládání: klávesnice, dotykový displej
procesor: StrongArm 190 MHz
paměť: 32 MB RAM
displej: 7,7" barevný podsvícený, 640 × 480
napájení: akumulátor Li-Ion, externí zdroj

Zdroj: Point.X
Telefon: (02) 231 93 95, web: www.pointx.cz
Cena: 46 990 Kč bez DPH • 57 328 Kč s DPH

porty: sériový, infračervený
záruka: 1 rok
další software v ceně: synchronizační program PsiWin a další programy na CD

vlastnosti a funkce, které přístroj podporuje nebo obsahuje:
diktafon, IrDA, podsvícený displej

vlastnosti a funkce, které přístroj nepodporuje nebo neobsahuje:
dokovací stanice (je v dokoupitelném příslušenství), modem, síťová karta

barva nejspíš zvítězí

Marek Lutonský

Kapesní počítače Hewlett-Packard Jornada 430se a LEO Freestyle e-Color

Ve světě počítačů s Windows CE v současné době panuje napětí. Microsoft mění svou strategii, několik známých producentů jasně prohlásilo, že s Windows CE končí, ostatní uvažují, co dál. Největším vytrvalcem je určitě Hewlett-Packard, který neúnavně vyvíjí nové typy svých kapesních počítačů *Jornada* – jeho poslední novinkou je model 430. Také americká firma Everex prohlásila, že Windows CE pro ni už nejsou zajímavá, ale protože známý počítač Freestyle sama nevyráběla, tchajwanský výrobce začal své produkty prodávat jiným distributorům. Barevný Freestyle jsme proto dostali pod značkou *LEO e-Color*.

LEO Freestyle e-Color

Nastala tak téměř stejná situace jako v Mobilitách 5/99, kde jsme hodnotili kapesní počítače *HP Jornada 420* a *Compaq Aero 2100*. Nová Jornada 430 se po stránce designu vůbec nezměnila a Freestyle je Aeru velice podobný.

Barevné, ale přece je každý jiný

Obě zařízení se drží posledních trendů, mají tedy barevný displej, a i když stále zastávám názor, že černobílé zobrazovače udělají stejnou práci za mnohem menších energetických nároků, budoucnost nejspíš patří barvě. Displeje Jornady a Freestyle jsou však naprosto odlišné. Zatímco Hewlett-Packard doslova září podobně jako běžný počítačový monitor, displej Freestyle je méně kontrastní. Když na něj pořádně posvítí, reflexní vrstva způsobí, že obraz vystoupí, ale i v mírném pokojovém šeru není bez podsvětlení téměř nic vidět.

Tip 007: jestli půjdete do kina na novou bondovku „Jeden svět nestačí“, pozorně při Bondově cestě ropovodem sledujte zařízení v ruce doktorky Christmas Jones, které odpočítává sekundy do výbuchu nálože – je to kapesní počítač HP Jornada 430.

Cihličky

Jornada své hranaté tvary nijak neinovovala, jen barva z borůvkově fialové trochu zešedla. LEO je příjemně zaoblený a jako jediný kapesní počítač myslí na leváky. Ovládací prvky jsou po obou stranách a v nastavení je možné vybrat, kterou stranu budete používat. Ovládání e-Color se ale jinak od jiných počítačů do dlaně neliší, na rozdíl od HP, který přidává další tlačítko pro vysunutí nabídky Start. Základní informace se tak dají získat i bez odklopení průhledného krytu displeje.

V základní výbavě Lea je synchronizační stojánek s hezkým designem, k Jornadě se dodává jen kabel s konektorem, kolébka je až v dokoupitelném příslušenství. To je škoda, ale na druhou stranu – pro cestování je kabel skladnější.

Čtyři hodiny nestačí

Moderní kapesní počítače jsou dostatečně výkonné a stávají se čím dál víc multimediálními. Je na nich třeba možné přehrávat zvukové soubory MP3 – k Jornadě se dokonce dodávají sluchátka a přehrávač MP3 je předinstalován v pevné paměti. Barevné displeje je možné používat pro prohlížení digitálních fotografií.

Společným problémem těchto multimedialit je kapacita paměti, do které se bez využití paměťových karet moc dat nevejde, a pomalý sériový port, přes který bych ládování megabajtových souborů nikomu nepřál.

Barevný displej a výkonný procesor také značně zatěžují baterie počítačů. Jornada vydržela 4 hodiny a 20 minut, LEO přesně o dvě hodiny déle. Výsledky reálného používání však nejspíš budou nižší, protože při testu se s počítači nic nedělalo, jen ležely rozsvícené na stole. Zkoušel jsem také Jornadu coby mp3mana a na jedno nabití baterií vydržela hrát hodinu a dvacet minut. Na delší cesty je proto nutné s sebou vláčet nabíjecí adaptér.

Rozdíl je v příslušenství

Smířím-li se s tím, že jedině barevné displeje jsou správné, budu se nejdřív trochu ošklíbat nad velikostí obou hodnocených počítačů a vzpomínat na útlý *Compaq Aero 1520* (je vidět, že to jde, když se chce). Potom se mi víc začne líbit LEO e-Color pro svůj oblý design, nadšení ale trochu zchladí displej, který má lepší Jornada – zase ale vydrží méně na baterie. HP je ovšem výkonnější a na rozdíl od e-Color, ke kterému dostanete jen synchronizační program ActiveSync a Outlook 2000, najdete na CD Jornady navíc několik velice užitečných programů – pro posílání textových zpráv SMS, pro hlasové ovládání databáze kontaktů, prohlížeč grafických souborů atd.

Poslední pohled je na cenu: vítězí LEO Freestyle e-Color. Rozdíl 2 000 Kč vzhledem k Jornadě je sice na hranici, kdy bychom jej mohli brát jako daň za značku Hewlett-Packard, větší možnosti a výbava Jornady jej ale ospravedlňuje.

Přesto si myslím, že více než dvacet tisíc s daní za kapesní počítače ovládané perem je moc. ■

Hewlett-Packard Jornada 430

cenová osa

- HP Jornada 430se (18 990 Kč)
- LEO Freestyle e-Color (16 900 Kč)
- Compaq Aero 1520 (14 266 Kč) – černobílý model
- Palm IIIx (10 400 Kč)

ve zkratce

kapesní počítač

LEO Freestyle e-Color

Zdroj: Libra Electronics
Telefon: (038) 774 32 01–3, web: www.libra.cz
Cena: 16 900 Kč bez DPH • 20 618 Kč s DPH

rozměry: 137 × 67 × 22 mm
hmotnost: 250 g
pohotovostní doba: 6 h 27 min
operační systém: Windows CE 2.11
způsob ovládání: dotykový displej
procesor: NEC MIPS
paměť: 16 MB RAM, 10 MB ROM
displej: barevný TFT, 240 × 320, 256 barev
napájení: vyměnitelný akumulátor Li-Ion, z elektrické sítě

porty: sériový, IrDA, výstup audio (jack 2,5 mm), slot CompactFlash
záruka: 1 rok
další software v ceně: MS ActiveSync 3.0, MS Outlook 2000

vlastnosti a funkce, které přístroj podporuje nebo obsahuje:
diktafon, dokovací stanice, IrDA, podsvícený displej, vibrace

vlastnosti a funkce, které přístroj nepodporuje nebo neobsahuje:
modem

ve zkratce

kapesní počítač

Hewlett-Packard Jornada 430se

Zdroj: Hewlett-Packard
Telefon: (02) 61 30 71 11, web: www.hp.cz
Cena: 18 990 Kč bez DPH • 23 168 Kč s DPH

rozměry: 130 × 81 × 22 mm
hmotnost: 250 g
pohotovostní doba: 4 h 20 min (udávaná 7 h)
operační systém: Windows CE 2.11
způsob ovládání: dotykový displej
procesor: Hitachi SH 133 MHz
paměť: 16 MB RAM, 8 MB ROM
displej: barevný CSTN, 240 × 320, až 65 536 barev
napájení: vyměnitelný akumulátor Li-Ion, z elektrické sítě

porty: sériový, IrDA, výstup audio (jack 3,5 mm), slot CompactFlash
záruka: 1 rok
další software v ceně: MS ActiveSync 3.0, MS Outlook 2000 a další programy

vlastnosti a funkce, které přístroj podporuje nebo obsahuje:
diktafon, IrDA, podsvícený displej

vlastnosti a funkce, které přístroj nepodporuje nebo neobsahuje:
dokovací stanice (je v dokoupitelném příslušenství), modem

nej... nejrychlejší

Marek Lutonský

Notebook Dell Latitude CPx

Pondělí na konci října: Intel oznamuje uvedení mobilních procesorů Pentium III. *Středa:* Dell českým novinářům představuje nový notebook vybavený tímto procesorem.

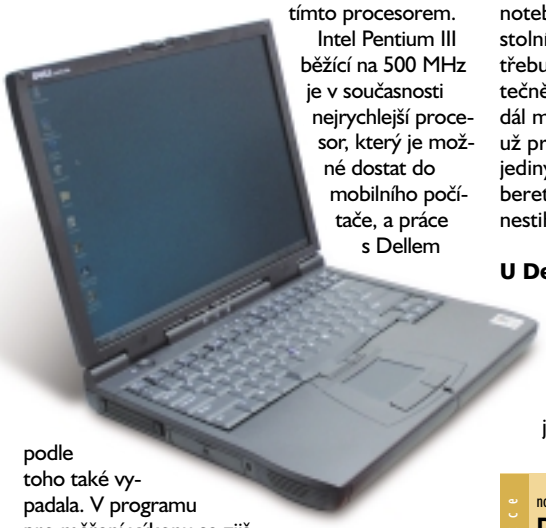

Intel Pentium III běžící na 500 MHz je v současnosti nejrychlejší procesor, který je možné dostat do mobilního počítače, a práce s Dellem podle toho také vypadala. V programu pro měření výkonu se zjištěná hodnota dostala mimo okno, výkonové indexy jsou v průměru o 34 % vyšší než v případě Pentia II 400 MHz. Ale ani ostatní parametry počítače nejsou nijak zahanbující a když je váš stolní počítač příliš pomalý na to, abyste si na něm zahráli nejnovější hry, na Dellu spustíte všechno. S mobilním Pentiem III si ale budeme muset zvyknout na to, že chlazení nedokáže zázraky a plný výkon prohřeje části notebooku kolem procesoru na dosti vysokou teplotu.

Stolní počítač dejte do sběru

V dobách mobilního Pentia MMX jsem se ptal po smyslu nejvýkonnějších procesorů v přenosných zařízeních. Nyní je to už jasné. Zatímco dříve se notebooky používaly jen jako druhé zařízení ke stolnímu počítači v práci, nyní už velké PC nepotřebujete. Displeje jsou pro běžnou práci dostatečně velké, k ergonomii je možné namítat čím dál méně a s použitím dokovacího příslušenství už pro stolní počítač chybí využití. Notebook je jediný stroj, na kterém pracujete v zaměstnání, berete jej s sebou na služební cesty a co nestihnete, uděláte doma.

U Dellů

Nemám co vytýkat. Displej je skvělý, klávesnice notebooků značky Dell už dlouho řadím na nejvyšší příčku. Osobně pro ovládání kurzoru preferuji touchpad, takže ani dříve jsem nemohl nic namítat, natož dnes. U Latitude CPx Dell přišel s novinkou, kterou bude vybavovat i další notebooky v této řadě: uživatel má k dispozici jak dotykovou destičku touchpad, tak bobek uprostřed klávesnice, který se u Dellu jmenuje stick. V ovládacím panelu si můžete zvolit, které zařízení chcete používat (lze klidně obě najednou). Protože by se při zvolení sticku špatně používala tlačítka pod touchpadem, jejich druhou dvojici najdete trochu výš. Nastavení je až nezdravě bohaté, ovladače lze používat i pro dvouklik, pro rolování obrazovky, tlačítkům je možné nadefinovat různé akce.

Prostě spokojenost… za největší mobilní novinku si sice Dell nechá pořádně zaplatit, ale nabízí to, co mnohé firmy s méně zvučným jménem nedokáží. Kvalitní servis a technickou podporu spolu s dlouhou zárukou (Dell tři roky garantuje dokončený servisní zásah u zákazníka do druhého pracovního dne od ohlášení závady v celé Evropě), pokročilou ochranu proti zneužití dat nebo celého stroje… Technicky dobrý notebook je relativně snadné vyrobit, rozdíly nacházíme právě v přidané hodnotě. ■

ve zkratce

notebook

Dell Latitude CPx

Zdroj: Dell
Telefon: (02) 22 83 27 27, web: www.dell.cz
Cena: 119 900 Kč bez DPH • 146 278 Kč s DPH (při testované konfiguraci)

rozměry: 319 × 253 × 45 mm
hmotnost: 2,93 kg
pohotovostní doba: 2 h 10 min
doba nabíjení: 1 h 6 min (udávaná doba)
procesor: Pentium III 500 MHz
paměť: 64 MB (max. 512 MB)
pevný disk: 6,4 GB
displej: 14,1" TFT, 1024 × 768
grafická karta: ATI mobility M1 8 MB
mechaniky: modulární, externí: disketová, CD-ROM • dokoupitelné: DVD-ROM, LS-120, druhý pevný disk, druhá baterie
ukazovací zařízení: touchpad a stick (softwarově volitelné)

porty: s, p, PS/2, VGA, IrDA, USB, audio in/out, 2 x PCMCIA, replikátor portů, S-Video
záruka: 3 roky, garantovaný ukončený servisní zásah do příštího pracovního dne u klienta
software v ceně: Windows 98 CZ, Softex Bay Manager

vlastnosti a funkce, které přístroj podporuje nebo obsahuje
brašna (+ 1 260 Kč, 2 890 Kč), delší záruka za příplatek (lze domluvit individuálně), dokovací stanice (+ 19 900 Kč, 26 900 Kč), možnost volby konfigurace, replikátor portů (+ 11 800 Kč), větší servis za příplatek (lze domluvit individuálně)

vlastnosti a funkce, které přístroj nepodporuje nebo neobsahuje
modem, síťová karta

clik! nebo paměti flash?

Jiří Poláček

Dnešní digitální fotoaparáty nebo kapesní přehrávače MP3 svá data ukládají do paměti typu *flash*, ať již pevně vestavěné či umístěné na vyměnitelné kartě. Na světovém trhu je již delší dobu a na náš trh se nyní dostává miniaturní disketa *Iomega Clik!*, která se chce stát univerzálním prostředkem pro odkládání a výměnu dat veškerých mobilních zařízení. Má šanci uspět?

Recenzi dvou mechanik Clik! najdete v příloze o záznamových médiích v časopisu Computer 1/2000 (tj. ve stejném čísle, se kterým jste zakoupili tyto Mobility). V tomto článku Mobilit uvažujeme o využití Cliku v mobilních zařízeních.

Pěkné, ale drahé

Začněme vlastnostmi *paměťových karet*, kde jsou data uchována nikoli na magnetickém povrchu, ale pomocí elektronických obvodů. Na prvém místě je třeba uvést, že se jedná o *prověřené řešení* – paměťová karta je velmi spolehlivé a odolné médium, o data na ní uložená jen tak nepřijdeme. Z toho také vyplývá nemalá *rozšířenost* i poměrně dobrá *kompatibilita*. Paměti flash mají *malou* přístupovou dobu a *vysokou* přenosovou rychlost, *nízký příkon*, *odolnost* v extrémních podmínkách. Kapacity také nejsou problém, od 2 MB až po stovky megabajtů… ty jsou ale pouze pro zámožné, protože největší nevýhodou paměťových karet je právě jejich vysoká cena

Také pěkné, ale levné?

Nelze absolutně prohlásit, že Clik! je levný (viz tabulka). Nicméně je jasné, že pokud ceny paměťových karet výrazně neklesnou, při nutnosti ukládání řádově stovek dat cenově vítězí disketové řešení. Další otázkou je spolehlivost Cliku. Protože se jedná o novinku, není praxí prověřeno, jak se osvědčí dlouhodobá práce s tímto zařízením. Médium i mechanika obsahuje pohyblivé součásti, které se obecně poškodí snadněji než čistě elektronická zařízení. V průběhu našeho testování jsme však na žádné problémy nenarazili.

Je to jenom disketa!

Mnohé vlastnosti sice nahrávají spíše paměťovým kartám, Clik! má však psychologickou výhodu, kterou není možné podceňovat: je to *prostě disketa*. A že to s nimi může fungovat, dokázala společnost Sony svým digitálním fotoaparátem Mavica, který snímky ukládá na běžné diskety 3,5". Letos začíná Agfa vyrábět foťák s Clikem… pokud si budeme moci za stejnou cenu vybrat mezi dvěma fotoaparáty, kde jeden bude ukládat obrázky na paměťovou kartu a druhý bude v sobě mít zabudovanou mechaniku Clik!, který z nich vyhraje? Něco mi říká, že v Cliku může být budoucnost. ■

srovnání pamětí flash s Clikem

kapacita	karta PCMCIA	karta CompactFlash
4 MB	1 590 Kč	
8 MB	2 230 Kč	1 880 Kč
16 MB	2 990 Kč	2 580 Kč
24 MB	4 230 Kč	
32 MB	4 990 Kč	4 550 Kč
48 MB		6 230 Kč
64 MB	8 180 Kč	8 530 Kč
96 MB	12 120 Kč	12 480 Kč
128 MB	16 540 Kč	15 480 Kč
192 MB	21 760 Kč	
224 MB	24 970 Kč	

mechanika Clik! PC card (s jednou disketou)	7 846 Kč
mechanika Clik! Plus	11 426 Kč
2 diskety Clik! (80 MB)	1 128 Kč
4 diskety Clik! (160 MB)	1 814 Kč
10 disket Clik! (400 MB)	3 531 Kč

a vítězem se stává...

Petr Lindner

digitální fotoaparát Olympus Camedia C-2500L

Fanfáry pro přístroje oceněné v soutěži Digitální fotoaparát roku 1999 zazněly v minulém vydání Mobilit. V tomto čísle se podíváme na zoubek vítězi čtenářské ankety – jednooké zrcadlovce *Olympus Camedia C-2500L*.

Vše v jednom

Tak nějak by se daly charakterizovat digitální zrcadlovky firmy Olympus. Základní rozdíl oproti běžným zrcadlovkám totiž tkví v pevně zabudovaném objektivu. Je třeba navždy se spokojit s tím, co fotoaparát nabízí, jinak ovšem základní princip zrcadlovky, kdy se hledáčkem díváme skrz objektiv, zůstává zachován.

Jednička z ergonomie

O designu bychom se mohli úspěšně pohádat, co je však více než zřejmé, je přímo skvělá ergonomie. Nerad používám podobné superlativy, ale C-2500L si je z tohoto pohledu zaslouží výsostným právem. Přestože je fotoaparát poměrně kompaktních rozměrů, nepůsobí držení a ovládání v horizontální i vertikální poloze žádné potíže.

Veškerá tlačítka mají jasně zřetelné polohy, což se týká i joystickového čtyřtlačítka, právem kritizovaného u modelu C-2000. Předchozí konstatování by ale nemuselo být nic světoborného, kdyby do hry nevstoupil další fak-

Snímky pořízené testovaným digitálním fotoaparátem a další komentář najdete na webu Mobilit – **mobility.cpress.cz**

tor – stavový displej LCD. V tomto případě s jeho pomocí (a s pomocí dalších ovládacích prvků) nastavíte téměř všechny funkce přístroje, aniž byste museli vniknout do menu barevného monitoru! Prostě jako u klasické zrcadlovky: clona, čas, korekce EV, bodové měření atd. Pouze u některých funkcí, jako je rozlišení snímku nebo vyvážení bílé, je nutné zapnout monitor.

Čísla a zase čísla

Doufám, že po následujících řádcích nebudu prohlášen za kacíře, ale v kontextu současnosti mě oněch 2,5 milionu propagovaných a 2,3 milionu skutečných obrazových bodů příliš nevzrušuje. Je hezké ohánět se čísly, která vypadají ohromně, ale mezi námi: jedná se o plošné rozlišení, jež v lineární podobě převedené do tiskové podoby dá řádově centimetry navíc. Jiná je však situace v dlouhodobém výhledu. Loni na jaře dva miliony, na podzim dva a půl a za dva měsíce tři miliony? Jestli to tak půjde dál, začne být na trhu pěkně horko a věřím, že se i zarytí odpůrci digitálních fotoaparátů začnou vrtět na svých židlích.

To jsme ale trošku odbočili od samotného fotoaparátu. Zásadní posun obrazové kvality u Olympusu C-2500L je dán kombinací vyššího počtu pixelů s progresívním snímáním. Oproti prokládaným snímačům se zhruba stejným objemem obrazových dat jsou fotografie viditelně ostřejší, což přináší větší prokreslení detailů, zlepšenou hranovou ostrost a relativně vyšší barevnou hloubku. Pro digiťáky Olympus typické měkké podání fotografií je prostě u tohoto modelu minulostí.

Kompletu digitální fotoaparát Olympus C-2500L a blesk FL-40 „Za výborné sladění hlavního produktu s příslušenstvím“

Právo na výběr

Zvětšené rozlišení s sebou pochopitelně přináší i vyšší datové objemy a karta SmartMedia s kapacitou 8 MB ve standardní výbavě proto působí docela směšně. Ovšem pozor! Malá revoluce začíná při otevření krytu paměťových slotů. Čtete správně, množné číslo je na místě. Pozice pro paměťové karty jsou zde dvě: na tom by nemuselo být nic moc zvláštního, kdyby jedna z nich nebyla určena pro karty CompactFlash (ano, je to fotoaparát Olympus).

Přesto si musím rýpnout

Řeknu naprosto otevřeně: tento digitální fotoaparát je hodně dobrý. Byl by podle mého soudu výborný, ale dost mi vadí, že má jenom dvě clony! Nezlobte se na mne, páni konstruktéři, ale přístroj pro poloprofesionální použití potřebuje víc. Je mi jasné, že je snazší vyrobit elektronicky řízenou centrální závěrku s velkým rozsahem časů a pak to ošidit dvěma clonovými otvory, ale když to bylo možné u C-2000, tak proč to nejde i zde? Navíc minimální clona 7,8 také není nic závratného. Škoda přeškoda, celkový dojem mohl být skvělý, avšak tato skutečnost jej kazí.

A přesto se třpytí

Abychom ale neskončili příliš skepticky, je třeba uvést, že významné bodíky k dobru přidává externí blesk FL-40, který byl vyvinut právě pro tento (ale i ostatní) digitální fotoaparáty Olympus. Neuspokojují-li vás možnosti vestavěného blesku, pak výkonný externí blesk se zoomovací výklopnou a otočnou hlavou je to pravé ořechové. FL-40 podporuje měření expozice TTL, takže např. ani makrosnímání, kdy je čidlo blesku mimo záběr, není překážkou. Blesk disponuje dostatečně vysokým směrným číslem, abychom jím mohli svítit třeba odrazem od stropu, a jestliže ani to nestačí, pak věřte, že jej vzhledem k umístění „sáněk“ můžete klidně používat zároveň s vestavěným bleskem. Jediná „kosmetická vada“ na externím blesku FL-40 je to, že není součástí standardní výbavy, a tudíž je nutné jej za poměrně velké peníze dokoupit.

Nejlepší reference digitálního fotoaparátu jsou ale skutečné snímky, takže neváhejte a podívejte se na web Mobilit. ■

cenová osa

- Olympus C-2500L + blesk FL-40 (63 098 Kč)
- Kodak DC 290 (53 990 Kč)
- Olympus C-2500L (46 713 Kč)
- Canon PowerShot Pro 70 (38 516 Kč)

ve zkratce

digitální fotoaparát

Olympus C-2500L

Zdroj: Olympus C&S
Telefon: (02) 21 98 51 11, web: www.olympus.cz
Cena: 46 713 Kč bez DPH • 56 990 Kč s DPH

typ: digitální jednooká zrcadlovka s pevně vestavěným objektivem typu zoom
rozměry: 109 × 79,5 × 128,2 mm
hmotnost: 480 g (bez baterií)
snímací prvek: progresivní snímač CCD, 2,5 milionu bodů
výstupní rozlišení a formát: 1712 × 1368 bodů, JPEG, TIF
paměťové médium: karta Smart Media 3,3 V nebo Compact Flash
objektiv: optický zoom 36–110 mm (ke kinofilmu), autofocus, manuální předostření
expozice: plně automatická s možností manuální korekce, automatická s prioritou clony, manuální
hledáček: optický TTL
monitor: TFT barevný, úhlopříčka 4,5 cm
blesk: vestavěný, rozsah 0,3-3,6 m, sáňky pro externí blesk
komunikační rozhraní: sériový port, výstup video
napájení: 4 ks tužkové baterie nebo akumulátory, síťový adaptér
příslušenství: sada akumulátorů NiMH 1450 mAh s nabíječkou, IR dálkový ovladač, řemen, kabeláž, software
záruka: 1 rok

vlastnosti a funkce, které přístroj podporuje nebo obsahuje:
manuální zaostřování, měření expozice – bodové i středově vyvážené, podpora nastavení tiskových parametrů ke snímku (pouze s kartou SmartMedia P-330E), sériové snímání, synchronizace blesku s dlouhými časy, ukládání ve formátu TIFF, uživatelské nastavení bílého bodu

vlastnosti a funkce, které přístroj nepodporuje nebo neobsahuje:
panoramatické snímání

ve zkratce

externí blesk

Olympus FL-40

Zdroj: Olympus C&S
Telefon: (02) 21 98 51 11, web: www.olympus.cz
Cena: 16 385 Kč bez DPH • 19 990 Kč s DPH

typ: systémový blesk pro digitální fotoaparáty Olympus
rozměry: 132 × 77 × 116,5 mm
hmotnost: 350 g (bez baterií)
směrná čísla: 40 (režim tele), 26 (širokoúhlý režim), 18 (s širokoúhlou rozptylkou)
čas záblesku: 1/20 000–1/500 s
barevná teplota bleskového světla: 5 600–6 200 K
režimy blesku: TTL, R-TTL, Auto, Manual
napájení: 4 ks tužkové baterie nebo akumulátory
příslušenství: širokoúhlá rozptylka, pouzdro
záruka: 1 rok

vlastnosti a funkce, které přístroj podporuje nebo obsahuje:
manuální zaostřování, měření expozice – bodové i středově vyvážené, podpora nastavení automatické vypnutí, synchronizace na první nebo druhou lamelu závěrky při dlouhých časech, redukce červených očí, korekce expozice blesku, podsvětlení displeje

textové zprávy pro pokročilé

Rostislav Kocman

Software pro práci s textovými zprávami CallNet SMS Agent 3.0

Jedním z jednoduchých, ale zároveň velmi efektivních způsobů, jak ve firemním styku předávat krátké informace, jsou textové zprávy. Pokud využijete veřejných bran SMS, je zaslání zprávy sice zadarmo, jenže takto odeslaná zpráva nemusí příjemci vždy přijít, časové prodlevy jsou neodhadnutelné. Dalším řešením je zakoupit od mobilního operátora přístup do jeho SMS centra, ale toto řešení není nejlevnější a vyplatí se jen velkým společnostem.

Náročný ušetří

Komunikační software *CallNet SMS Agent 3.0* se snaží zaplnit mezeru mezi těmito krajními body a využívá k tomu … mobilní telefon. Samozřejmě, že u něj nesedí pracovník a nevyťukává textové zprávy, telefon (my jsme používali Siemens S25) se kabelem nebo infračerveně připojí k sériovému portu počítače, na kterém je nainstalován program SMS Agent.

Protože se nevyužívá veřejná brána SMS operátorů, za textovou zprávu odeslanou z počítače se musí platit – stejně jako za zprávu odeslanou z telefonu. Přesto je ale pro většinu běžných uživatelů nebo firem tento způsob levnější než přímý přístup do centra SMS.

Callnet umožní textové zprávy také přijímat a tuto funkci bez mobilního telefonu připojeného k počítači nemůže nabídnout žádný software, žádná veřejná brána. Přijaté i odeslané textové zprávy lze archivovat a třídit do složek, dlouhé textové zprávy jsou při odesílání rozděleny na kousky s délkou 160 znaků. CallNet se dokáže postarat i o potvrzení o doručení textové zprávy – tyto informace archivuje a je tak možné zjistit, které zprávy příjemci přišly a které ne.

Zmobilněte svoji síť

Síla tohoto softwaru se však projeví především v síťovém prostředí, rozšíření pro webové aplikace umožňuje vytvářet internetové stránky s možností posílat krátké textové zprávy. Se síťovou a webovou verzí je také možné přistupovat do různých databází, takže cestující uživatel může z mobilního telefonu (prostřednictvím textových zpráv) zjistit aktuální ceny, získat přehled o svých schůzkách a úkolech, podívat se do obchodního rejstříku …

Samozřejmě můžete namítnout, že všechny tyto funkce může nahradit WAP. Jenže přes jeho nesporné výhody bude pro firmy zatím výhodnější pořídit si software pro distribuci informací prostřednictvím textových zpráv. Pokud je vyžadována spolehlivost doručování informací při co nejnižších nákladech, je komunikační software CallNet SMS Agent 3.0 asi nejlepším řešením. ■

ve zkratce

software pro práci s textovými zprávami

CallNet SMS Agent 3.0

Zdroj: DS&T
Telefon: (02) 561 33 50
Web: www.callnet.cz – zde je možné stáhnout freewarovou verzi
Cena: software: 1 240 Kč bez DPH • 1 302 Kč s DPH
kabel pro Siemens S25: 1 100 Kč bez DPH • 1342 Kč s DPH
verze server: 17 000 Kč bez DPH • 17 850 Kč s DPH

Parametry: odesílání a příjem SMS, automatické dělení dlouhých textových zpráv, autodetekce připojeného telefonu, zpřístupnění služby SMS jiným aplikacím Windows

mluvící kryt

Michal Politzer

Jako každý čerstvý majitel Palm IIIx vyhledávám na každém rohu jakékoli vylepšení pro svého miláčka. O tom, že Palm se dá obohatit nejen softwarově, ale i hmotnější pomůckou, mě přesvědčilo zařízení *Voice Recorder GoVox*.

GoVox dokazuje (třeba majitelům kapesních počítačů s Windows CE), že i Palm může sloužit jako hlasový záznamník. Dokáže nahrát až osm minut zvuku, který může být rozdělen až do devětadevadesáti krátkých záznamů.

GoVox nahradí původní kryt displeje Palmu a s kapesním počítačem není nijak propojen. To je velká výhoda, protože jej můžete používat zcela samostatně (i bez Palmu), ale na druhou stranu i nedobrá vlastnost. Orientace ve větším počtu záznamů jen několika tlačítky není ideální, s nahraným zvukem nelze udělat nic jiného, než ho znovu přehrát nebo smazat – není možné jej uložit, přenést při synchronizaci do stolního počítače a tam zpracovat jako u Windows CE nebo Psionu.

Osm minut také není zrovna nejvíc. Řekněme, že na krátký rozhovor nebo pár vlastních poznámek stačí, ale například do počítače HP Jornada s Windows CE se třemi megabajty volné paměti, se vejdou dvě a půl hodiny nahrávky. To je velký rozdíl.

Kvalita záznamu GoVox je ke svému účelu postačující. Tlačítka pro převíjení dokáží přeskočit z poznámky na poznámku, není však možné převíjet v rámci jedné poznámky. Pokud si tedy potřebujete znovu pustit poslední větu z pětiminutového monologu, nezbývá, než začít znovu.

Ten umí to a ten zas tohle

Z článku určitě cítíte, že GoVox bych asi osobně nevyužil. Raději si všechno do Palmu rovnou zapíšu, ale přesto znám dost lidí, kteří by možnost nahrávání krátkých hlasových poznámek přivítali, a jim je možné GoVox (i když jeho cena není nízká) doporučit. Není to zařízení na nahrávání porad nebo dlouhých interview, pro rychlé poznamenání krátké informace ale poslouží výborně. ■

ve zkratce

hlasový záznamník

GoVox

Zdroj: Tespo
Telefon: (02) 41 43 04 41
Web: www.tespo.com
Cena: 2 700 Kč bez DPH • 3 294 Kč s DPH

Parametry: kapacita 8 minut souvislého záznamu nebo 99 poznámek, vzorkovací frekvence 8 kHz, 5 ovládacích prvků, napájení ze dvou knoflíkových baterií typu CR 2032 (Li-Ion), monofonní mikrofon, piezo-reproduktor

učit se – a také naučit se

Marek Lutonský

Program SuperMemo CE

Mezi nejlepší počítačové programy pro učení cizího jazyka pomocí počítače patří polské SuperMemo. Stejně jako u jiných programů je jeho základem pravidelné opakování slovíček, ale učení je efektivnější než u jiných systémů, protože SuperMemo položky k zopakování nabízí až tehdy, když si je potřebujete osvěžit, neplýtvá vaším časem a neopakujete si látku, kterou máte ještě v paměti.

Jak to dělá?

Učení probíhá na základě složité matematické metody, kterou můžete prostudovat na webu www.supermemo.com (vybrané odkazy najdete na webu Mobilit). Prakticky si každou svoji odpověď oznámkujete jako ve škole, SuperMemo si známky pamatuje a podle nich stanoví optimální termín dalšího opakování, přesně podle vašich schopností. Funguje to.

Aby učení bylo maximálně efektivní, je třeba se SuperMemo pracovat každý den a to se stolním počítačem často není možné. Nyní ale SuperMemo existuje také ve verzi pro Windows CE a se svým kapesním strojem (HPC i PPC) se můžete učit kdekoli a kdykoli, stejně jako s papírovým slovníčkem.

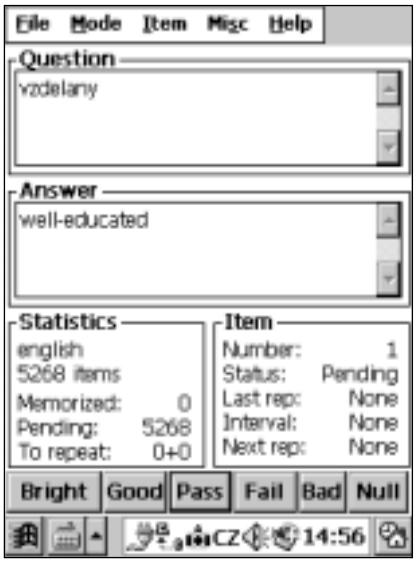

Učení pomocí SuperMemo ale není omezeno jen na cizí slovíčka, program lze využít všude tam, kde se lze učit stylem otázka–odpověď. Proto také nikde v článku nenajdete, pro které jazyky je SuperMemo určeno – záleží jen na tom, jakou databázi otázek a odpovědí si dokoupíte, nebo sami vytvoříte.

SuperMemo CE – za mimořádně vysokou užitnou hodnotu

SuperMemo pro Windows CE je nezávislé na programu pro PC, spolupráce se připravuje až pro příští verze. Ideální by bylo, kdyby databáze byla uložena na stolním počítači a při synchronizaci by se do mobilního stroje přenesly jen položky naplánované na učení v následujících dnech. Po jejich zopakování by se při další synchronizaci do PC přenesly informace o termínech dalšího procvičení. Tímto způsobem by se daly využít funkce, o které je kapesní verze omezena, a ušetřila by se paměť kapesního počítače. U Windows CE pár set kilobajtů, které zabere větší databáze, nehraje velkou roli, ale pro počítače Palm, pro které se SuperMemo také plánuje, to už je mnoho.

Levnější než učebnice

Na program typu SuperMemo CE jsem čekal a s kolegy jsme před jeho uvedením mnohokrát hovořili nad tím, proč jej nikdo pro kapesní počítače nevytvořil. Myslím si, že verze pro Windows CE je jedním z nejdůležitějších počinů firmy SuperMemo World. Za cenu šestnáct dolarů, která je i v absolutním pohledu nízká, dostanete nástroj k nezaplacení – proto také programu SuperMemo CE udělujeme ocenění Opravdová mobilita.

SuperMemo CE jsme měli k dispozici přímo od výrobce, polské firmy SuperMemo World, na jejímž webu lze program přímo zakoupit. Český distributor SuperMemo CE v době uzávěrky Mobilit ještě nenabízel. ■

ve zkratce

výukový program

SuperMemo CE

Zdroj: SuperMemo World
Telefon: + 48 61 874 18 80 (Polsko)
Web: www.supermemo.com
Cena: 16 USD

na čem napsat článek v lese?

Rostislav Kocman

Klávesnice pro kapesní počítače PDA Keyboard

Noční můrou uživatelů kapesních počítačů je psaní delší textů. To platí nejen pro majitele PDA do dlaně, ale často i pro stroje třídy HPC, které až na výjimky neposkytují komfort srovnatelný se stolní klávesnicí.

Nepokřiví prsty

Před časem jsme se v Mobilitách zmiňovali o klávesnici *Go Type* určené pro počítače Palm. Klávesnice *PDA Keyboard* je však univerzálnější, protože je určena pro Palmy i pro počítače s Windows CE. Kapesní zařízení se připojuje přes klasický sériový konektor, to znamená, že klávesnice přijde až ke kabelu, kterým se PDA propojují s PC. Před prvním použitím se jen z diskety nainstalují ovladače.

Klávesnice je lehká a nezabere příliš místa, do kapsy se už ale samozřejmě nehodí. Dá se na ní psát velmi dobře všemi deseti, a i když je zdvih kláves poněkud větší, není to myslím na škodu. Mezi klávesami lze nalézt i klávesu Option, která slouží u Windows CE pro vyvolání nabídky Start, s pomocí klávesy Alt se dá vstoupit i do menu právě spuštěné aplikace.

V menu se už ale nemůžete pohybovat, ani s pomocí kurzorových kláves. Použití pera a dotykového displeje se tak nevyhnete.

Klávesnice je napájena ze tří tužkových mikročlánků, takže nesaje energii z kapesního počítače. Podle údajů výrobce by měla vydržet 400 hodin práce.

Najde se nadšený lokalizátor?

Skutečná použitelnost klávesnice však dosahuje jen zlomku upotřebení, které by mohla mít. Důvodem jsou české znaky, které PDA Keyboard nezvládá, nicméně podle našich informací se tento problém intenzivně řeší. V současném stavu mi proto tato klávesnice při práci příliš nepomohla, ale až budou existovat české ovladače, kterými se už teď může chlubit konkurenční GoType, její univerzálnost a trochu nižší cena by mne přesvědčila. ■

cenová osa

GoType s lokalizací (3 800 Kč)
PDA Keyboard DKP 62 (3 000 Kč)

ve zkratce

klávesnice pro kapesní počítače

PDA Keyboard DKP 62

Zdroj: Kobe
Telefon: (02) 697 53 38
Web: www.kobe.cz
Cena: 3 000 Kč bez DPH • 3 660 Kč s DPH (cena je přibližná, dosud nebyla pevně stanovena)

Parametry: napájení ze tří mikrotužkových baterií typu AAA, funkční klávesy, připojení k sériovému portu, podpora platforem Windows CE a Palm

mobilní servis

mobility@cpress.cz

Příslušenství pro Sony CMD C1

Jan Novotný: *Zajímalo by mě, k čemu jsou na mobilním telefonu Sony CMD C1 na spodní straně vedle konektoru pro nabíjení zářezy–kontakty. Slyšel jsem, že to je pro příslušenství, ale netuším, pro jaké. Co vlastně můžu k tomuto telefonu připojit?*
Rostislav Kocman: K tomuto telefonu můžete pořídit sadu pro hlasité telefonování, nabízí se všechny tři druhy – osobní, plug-in i instalační. Vyrábí se také další příslušenství, to už se ale k mobilnímu telefonu přes tento konektor nepřipojuje – baterie s větší kapacitou, dobíječky.

Odeslání SMS z Psionu

Petr Zajíček: *Mám Psion Series 5, mobilní telefon Sagem MC 840 a kabel na jeho propojení s Psionem. Nevím však, jak odesílat z Psiona krátké textové zprávy. Jediný problém, o kterém vím, je nepřítomnost Sagemu v seznamu modemů v Ovládacích panelech. Potřebuji ještě nějaký ovladač?*
Rostislav Kocman: Sagem MC 840 v seznamu modemů nemáte, protože jste jej zřejmě ještě nepřidal. Otevřete *Ovládací panely* a klepněte na ikonku *Modemy*, následně na tlačítko *Nový*. Potom do prvního pole dialogového okna napište název modemu (např. Sagem MC 840), rychlost ponechejte na maximální hodnotě (115 200 bd) a u položky *Připojení přes* nastavte *sériový*. Na druhé záložce *Možnosti* určete, kdy chcete používat reproduktor Psionu (doporučuji volbu *Nikdy*), hlasitost nastavte na *Tichý* a pokud v manuálu k telefonu nenajdete inicializační řetězce, ponechte všechny volby tak, jak jsou. Až na záložce *Pokročilé* změňte typ modemu na *mobilní*. Od tohoto okamžiku můžete používat mobilní telefon jako modem.

Pro odesílání krátkých textových zpráv budete ještě potřebovat správný software – např. *PhoneMan*, který má i další funkce, jako je např. editace karty SIM nebo odesílání krátkých textových zpráv skupině příjemců. Je to shareware (registrační poplatek 17,63 USD) a stáhnout se dá na adrese www.sgsoftware.co.uk.

Odblokování mobilních telefonů

Chtěl bych se zeptat, kde odblokovat mobilní telefon Siemens/Ericsson/Nokia/Motorola/Alcatel …
Rostislav Kocman: Velice často se ptáte, kde je možné odblokovat konkrétní typ mobilního telefonu, který jste koupili jako dotovaný nebo v předplacených sadách.

Nemůžeme zveřejnit seznam všech míst, kde je možné odblokovat mobilní telefon, můžeme jen poradit, jak je hledat. Pokud máte Internet, zkuste v prohledávači (Seznam, Atlas, Centrum …) zadat slůvko „odblokování“ a pak už jen vybírejte. Zkuste se také zeptat v místním bazaru nebo v neznačkové prodejně mobilních telefonů.

Nemusíte vůbec chodit do prodejen operátorů nebo do značkových (autorizovaných) servisů. Tam mobilní telefon nesmí odblokovat a je velmi nepravděpodobné, že by vám poradili, kam jít.

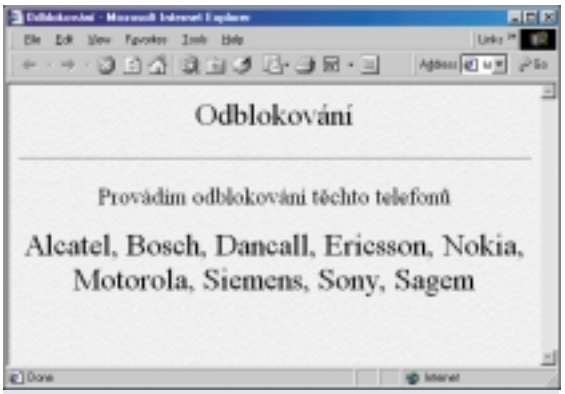

Na českém Internetu najdete desítky podobných stránek

Před oblokováním si ale uvědomte jednu skutečnost – každý zásah do telefonu někým jiným než autorizovaným servisem nebo výrobcem znamená ztrátu záruky.

Přesměrování u Twistu

Vítězslav Burda: *Mám předplacenou kartu Twist a chci přesměrovat všechny příchozí hovory na jiný telefon. Přestože je na mém telefonu přítomna funkce přesměrování, nemůžu tuto funkci nastavit. Je chyba na mém telefonu, nebo tuto službu RadioMobil nepodporuje?*
Rostislav Kocman: RadioMobil přesměrování podporuje, ale u předplacených karet Twist je pevně nastaveno – do hlasové schránky. Nikam jinam hovor přesměrovat nemůžete a toto přesměrování nelze ani zrušit. Pokud chcete tuto službu využívat, budete si muset pořídit klasický tarif, kde přesměrování není nijak omezováno.

Vibrující Alcatel

Miloslav Honzík: *Zajímalo by mě, jestli existuje vibrační baterie pro mobilní telefon Alcatel One Touch Club db. Pokud ano, kde ji můžu koupit? Ptal jsem se v prodejnách EuroTelu, ale tam o ní nic nevěděli. Dozvěděl jsem se pouze, že existuje vibrační jednotka, ale nedokážu si pod tím nic představit.*
Rostislav Kocman: Samotné vibrování nezajišťuje baterie, ale vibrační jednotka. To je elektromechanická součástka, která mobilní telefon rozvibruje. U starších nebo jednodušších mobilních telefonů bývá tato jednotka ve speciální baterii a odtud zřejmě pochází všeobecně vžité označení vibrační baterie.

A teď konkrétně – k mobilnímu telefonu Alcatel One Touch Club db a kompatibilním modelům (např. Max db ze sady Go) se vyrábí vibrační doplněk i baterie s tímto vibračním doplňkem. Vibrační doplněk se vloží do bloku pro baterie a prodává se pod označením V3. Kompletní baterie s podporou vibrací (baterie + doplněk) je označena B48 a má stejnou kapacitu jako standardně dodávaná baterie k tomuto telefonu. Označení tohoto příslušenství je ale také v letáku, který byste měl najít v krabici od mobilního telefonu.

Tyto doplňky můžete koupit u prodejců značky Alcatel, nebo můžete kontaktovat přímo české zastoupení Alcatelu, kde vám poradí – U Uranie 18, Praha 7, tel. (02) 66 09 41 11.

Spojení telefonu Bosch 509 s osobním počítačem

Libor Vymazal: *Vlastním sadu Twist s mobilním telefonem Bosch 509. Zajímalo by mě, jestli je tento mobilní telefon možné propojit s osobním počítačem – rád bych totiž na PC editoval telefonní seznam.*
Rostislav Kocman: Bohužel, vzhledem k tomu, že Bosch 509 nepodporuje faxové ani datové přenosy, kabel pro propojení tohoto telefonu s osobním počítačem se nevyrábí. Jediný elegantní způsob, jak editovat telefonní seznam na kartě SIM, je její vyjmutí z tohoto telefonu a vložení do jiného, který je možné spojit s osobním počítačem.

hlavně nezpanikařit

Když na počítači Psion v programu Word vytváříte dokument, náhodou stisknete klávesovou zkratku Ctrl + A (výběr celého textu) a pokračujete v psaní, náhle zíráte na prázdný dokument. V žádném případě nezavírejte aplikaci Word – tím se totiž uloží provedená změna a záchrana by nebyla možná. Napřed zkuste klávesovou zkratku Ctrl + Z, kterou se někdy vše podaří vrátit do původního stavu. Tato funkce je dostupná také v menu – *Úpravy | Zpět zrušený text*. Někdy to ale už není možné a náprava bude složitější. Budete totiž muset obětovat vše, co se vám povedlo napsat od posledního uložení. Použijte klávesovou zkratku Ctrl + R, nebo položku v menu *Soubor | Další | Zpět k uloženému* a vrátíte se do situace v okamžiku posledního uložení dokumentu.

Rostislav Kocman

Malá písmena v textových zprávách

00420606xxxxxx@sms.eurotel.cz: *ZADAM VAS O RADU: MAM MT ALCATEL ONE TOUCH MAX DB A NEMOHU PRIJIT NA TO, JAK PSAT MALA PISMENA. DEKUJI PREDEM ZA ODPOVED. JARDA POLAK*
Rostislav Kocman: Bohužel, váš mobilní telefon dokáže malá písmena v textových zprávách přijmout, ale nedokáže je odesílat (s výjimkou předdefinovaných textových zpráv). Totéž platí o malých písmenech v telefonním seznamu – pokud provedete editaci karty SIM v jiném telefonu a změníte velikost písmen, Alcately si s tím poradí. Samy však malá písmena napsat neumožňují.

Internet na displejích kapesních počítačů

Lukáš Gilánik: *Zajímalo by mě, jakým způsobem se na kapesním počítači (Philips Nino) zobrazují internetové stránky. Zobrazují se klasicky jako na stolním PC, nebo jsou ochuzeny o některé možnosti?*
Rostislav Kocman: Když se podíváte na ostatní programy určené pro kapesní počítače, asi na odpověď přijdete sám – když neexistují produkty se stejnými schopnostmi jako verze pro stolní Windows v jiných oborech, ani internetové prohlížeče nebudou výjimkou.

Prohlížeče pro kapesní počítače mají svá omezení: podporují standard HTML přibližně na úrovni verze 3.2, tzn. podporují tabulky, ale nepodporují rámce. Zvládají formátování textu, ale neumí kaskádové styly. Zvládnou obrázky, ale mají problémy s formuláři. Až na výjimky nepodporují JavaScript, ActiveX nebo Javu, dynamické HTML…

Není to sice žádný komfort, ale i s kapesními počítači do dlaně je možné prohlížet webové stránky

S tím vším se ale dá žít – většina českých stránek je i na kapesních počítačích pěkně zobrazitelná, i když jako v Internet Exploreru 5 na velkém monitoru to samozřejmě není.

Rychlonabíječka pro Nokia 3210

L. Novotný: *Prodává se nabíječka pro mobilní telefon Nokia 3210, která nabíjí rychleji než ta v sadě Twist, tzn. rychleji než za šest hodin?*
Rostislav Kocman: Ano, dodává se. Její kód je ACP-8E, telefon nabije za dvě a půl hodiny a najdete ji v např. v ceníku společnosti Celadon Group (www.celadon.cz) – stojí kolem 512 Kč s DPH. Neměla by ale chybět v nabídce žádného prodejce mobilních telefonů a příslušenství značky Nokia. ■

které auto je kradené?

Na webových stránkách Ministerstva vnitra (www.mvcr.cz) můžete prohledávat databázi odcizených automobilů. Jenže Internet není vždy po ruce a proto společnost RR-Auto zprovoznila možnost prohledávat tuto svoji databázi (plněnou především řidiči) prostřednictvím krátkých textových zpráv. Pro zjištění, jestli např. vozidlo s SPZ BMQ 01-01 bylo odcizeno postačí odeslat z mobilního telefonu tento e-mail (u RadioMobilu stačí na začátek přidat znak # a odeslat zprávu na číslo 4616, u EuroTelu se přidají písmena EML – za nimi je mezera – a zpráva se odešle na adresu 999111).

odc@automobil.cz BMQ 01–01,S,P,0603111111

Písmeno S označuje, jaký údaj je před ním (S = SPZ, M = číslo motoru, K = číslo karoserie, VIN), P určuje mobilní síť (P = Paegas, E = EuroTel, Český Mobil zatím není podporován) a na konci je telefonní číslo, na které bude informace odeslána.

EuroTel bohužel tuto službu obratem zablokoval s odůvodněním, že nesplňuje podmínky využívání veřejné brány SMS.

Podobným způsobem můžete zjišťovat i nejnižší ceny benzínu. Dotaz vypadá takto:

benh@automobil.cz BRNO,N95,P,0603111111

První slovo je název města či obce, druhé určuje benzín (natural91, natural95, natural98, super, special, nafta, bionafta nebo zkratkami n91, n95, n98, sup, spe, naf, bio), následuje opět označení operátora a vaše telefonní číslo.

Rostislav Kocman

seznam inzerentů v čísle 1/2000

3COM, Praha 15
Agora Plus, Brno 5
AT Computers, Ostrava 25
Computer Press, Brno . . 13, 14, 16, 18, 19, 22
CZ Com, Hradec Králové 31
Interbell, Brno 16
IPB, Praha 7
ISC Communication, Praha 9
ISC Communication, Praha 11
Olympus, Praha 32
Siemens, Praha 2
Tespo, Praha 27

mobility

průvodce uživatele mobilních zařízení
mobility.cpress.cz • mobility@cpress.cz

REDAKCE
(e-mailové adresy většiny níže uvedených osob jsou tvořeny podle vzoru prijmeni@cpress.cz, **není-li uvedeno jinak)**
Vedoucí skupiny časopisů Tomáš Baránek
Šéfredaktor Marek Lutonský
Zástupce šéfredaktora Rostislav Kocman
Titulní strana Ivana Začalová
Redakce
Petr Broža, Tomáš Holčík, Petr Lindner, Jan Roháč, Richard Voigts, Patrick Zandl
Stálí spolupracovníci
Tomáš Baránek, Jan Březina (honza@digit.cz), Pavel Knapp, Lukáš Mikšíček (miksicek@sgi.felk.cvut.cz), Roman Smělý
Manažerka skupiny časopisů Soňa Teršlová
Marketing Karolina Staňková

VÝROBA A DISTRIBUCE
Vedoucí produkce Petr Vaněk
Produkce Svatopluk Bártík, Markéta Válková
Sazba Aleš Kalina
Osvit Mirek Zachrdle
Vedoucí distribuce Radek Solařík
Distribuce Jitka Veselá (jvesela@cpress.cz)
Vedoucí ekonomického oddělení Renata Svobodová

ADRESA REDAKCE
Computer Press Brno, náměstí 28. dubna 48,
635 00 Brno-Bystrc
tel./fax: (05) 46 12 21 11, (05) 46 12 21 12

INZERCE
Produktový manažer Karel Kapinus
Vedoucí obchodního týmu Rudolf Volný
Computer Press Praha
Karel Kapinus, Andrea Balonová
Pod Vinicí 23, 143 00 Praha 4-Modřany
tel.: (02) 61 31 39 30-3, fax: (02) 61 31 39 34
Computer Press Brno
Ivana Srostlíková, Luďka Šikralová
náměstí 28. dubna 48, 635 00 Brno-Bystrc,
tel./fax: (05) 46 12 21 11, (05) 46 12 21 12
Computer Press Ostrava
Rudolf Volný
Frání Šrámka 5, 709 50 Ostrava-Mar. Hory
tel.: (069) 662 46 59, fax: (069) 663 47 34
Computer Press Bratislava
Petra Pancáková (pancakova@cpress.sk)
Hattalová 12/A, 831 03 Bratislava
tel.: +421 (7) 44 45 20 48, +421 (7) 44 25 17 20,
fax: +421 (7) 44 45 20 46

VYDAVATEL
Computer Press, a. s.
Praha 4, Hornocholupická 22
Předseda představenstva Jiří Hlavenka
Výkonný ředitel Karel Kalný
Obchodní ředitel Petr Samšuk

TISK Moraviapress, a. s.

© Computer Press, a. s.

Časopis Mobility je přílohou časopisu Computer. Mobility nejsou prodejné samostatně.

spolupracující internetový deník
Mobil server
denní zpravodaj ze světa telekomunikací
www.mobil.cz